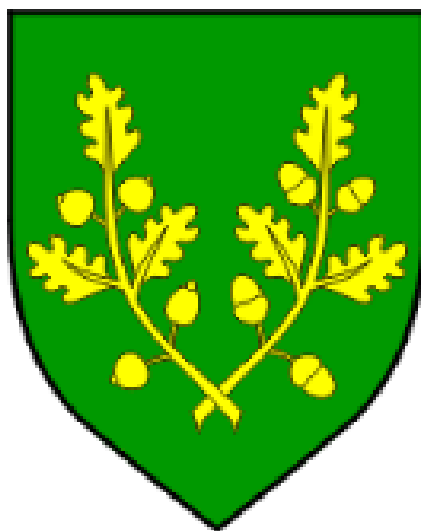

Sukladno obavezi prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (“Narodne novine”, broj 94/13 i 73/17), a temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. (“Narodne novine”, broj 3/17), općinsko vijeće Općine Crnac na svojoj _____ sjednici održanoj _____, donosi

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE CRNAC za razdoblje 2018. - 2023. godine

Boškovićev uspon 16, 52100 Pula
www.ekoadria.hr,
e-mail: ekoadria@ekoadria.hr
tel.052/386 - 332

Naziv dokumenta:	Plan gospodarenja otpadom Općine Crnac za razdoblje 2018. – 2023. godine
Naručitelj:	Općina Crnac, Zrinska 2, 33507 Crnac
Izrađivač:	Eko.-Adria d.o.o., Boškovićevo uspon 16, 52100 Pula
Voditelj:	Mr.sci. Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.
Izrađivači:	Neven Iveša, dipl. ing. bio. Mauricio Vareško, bacc.ing.polit. Aleksandar Lazić, mag. oecol. et prot. nat.
Datum:	Ožujak 2018.

Sadržaj

1. UVOD	6
2. ZAKONODAVSTVO RH ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM.....	10
3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM.....	12
4. OPĆI PODACI O OPĆINI CRNAC	14
5. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE, UKLJUČUJUĆI OSTVARENJE CILJEVA	16
5.1. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Općine	16
5.2. Osnovni ciljevi u gospodarenju otpadom.....	17
5.3. Pregled ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom i BKO i usporedba s trenutnim stanjem	20
5.4. Pregled cilja u gospodarenju građevnim otpadom i usporedba s trenutnim stanjem	24
5.5. Pregled ciljeva u gospodarenju ostalim posebnim kategorijama otpada i usporedba s trenutnim stanjem.....	25
6. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	26
6.1. Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada.....	26
6.2. Ukupne količine komunalnog otpada.....	26
6.3. Miješani komunalni otpad - MKO	28
6.4. Biorazgradivi komunalni otpad - BKO	30
6.5. Posebne kategorije otpada.....	31
6.6. Odvojeno prikupljene kategorije otpada	32
7. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	32
7.1. Postojeće stanje	32
7.2. Planirane građevine.....	33
7.3. Sanacija odlagališta TUK u Orahovici.....	33
8. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVIM UKLANJANJU	34
8.1. Mjere za ostvarenje cilja 3. Sanirati lokacije onečišćene otpadom	34
9. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	35
9.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini.....	35

9.1.1.	Plan sprječavanja nastanka otpada	37
9.1.2.	Mjere za ostvarenje cilja sprječavanja nastanka otpada	38
9.2.	Mjere za ostvarenje Cilja 4. Kontinuiranog provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti.....	39
10.	OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	40
10.1.	Mjere za ostvarenje Cilja 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	40
10.2.	Mjere za ostvarenje Cilja 2.1. Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada unaprjeđenja sustava gospodarenja građevnim otpadom.....	41
10.3.	Mjere za ostvarenje Cilja 2.2. i 2.3 Unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom ambalažom i ostalim posebnim kategorijama otpada.....	42
10.4.	Mjere za ostvarenje Cilja 5. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom	43
10.5.	Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om.....	43
11.	MJERE PRIKUPLJANJA MKO I BKO.....	46
11.1.	Mjere za ostvarenje Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada	46
12.	MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.....	47
12.1.	Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada	47
13.	POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....	50
14.	ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	51
14.1.	Financijska sredstva za provedbu Plana.....	52
15.	ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	54
16.	ZAKLJUČAK	55
17.	DODATAK.....	56
17.1.	Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati (Dodatak IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 117/17)) ..	56

KRATICE

BKO – Biorazgradivi komunalni otpad

FZOEU - Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

HAOP - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

JLS - Jedinica lokalne samouprave

JP(R)S - Jedinica područne (regionalne) samouprave

MKO – Miješani komunalni otpad

MZOE - Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

PLAN – Plan gospodarenja otpadom Općine Crnac

PGO RH – Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.

PLAN – Plan gospodarenja otpadom Općine Crnac za razdoblje 2018. – 2023. godine

RH - Republika Hrvatska

ROO - Registar onečišćavanja okoliša

UREDBA – Uredba o komunalnom otpadu

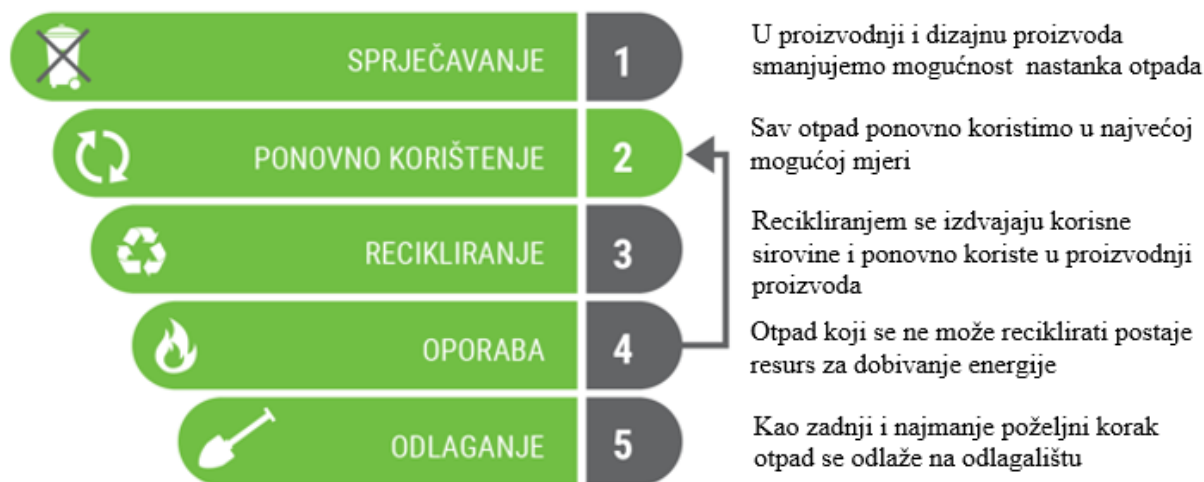
ZOGO - Zakon o održivom gospodarenju otpadom

ŽCGO – Županijski centar za gospodarenje otpadom

1. UVOD

Donošenjem PGO RH određuje se niz ciljeva i mjera koji su preduvjet da RH postane resursno učinkovito društvo u skladu s Direktivama EU, najnovijim smjernicama Europske komisije vezanim za gospodarenje otpadom i ZOGO-om otpadom PGO RH naglasak stavlja na ispunjenje ciljeva u hijerarhiji gospodarenja otpadom (Slika 1.).

Slika 1. Hijerarhija gospodarenja otpadom

Smanjivanje i sprječavanje nastanka otpada prvi je i najvažniji korak u gospodarenju otpadom. Usmjeren je na proizvod i podrazumijeva poduzimanje različitih mjera prije nego što proizvod postane otpad. To znači da smanjujemo količine otpada na „izvoru“, odnosno već prilikom proizvodnje, vodeći računa o potrošnji resursa, dizajnu i ambalaži proizvoda. Osim toga, svatko od nas na kućnom pragu može smanjiti količine otpada tako da sve ono što se može reciklirati (papir, plastika, metal, staklo) odvajamo na odgovarajući način.

Nažalost, nastajanje otpada ne možemo u potpunosti spriječiti, međutim mnogo proizvoda koji se više ne koriste mogu se ponovno koristiti: primjerice staklene boce mogu se oprati i ponovo koristiti. Platnene vrećice mogu se koristiti više puta, umjesto plastičnih vrećica.

Dio otpada se može obraditi (reciklirati, kompostirati) na način da se iz njega izdvoje korisne sirovine od kojih će nastati novi proizvod ili će imati neku drugu uporabnu vrijednost. Staklo, papir i karton se mogu ponovno iskoristiti ukoliko se obrade na odgovarajući način.

Onaj dio otpada koji se ne može ponovno koristiti ili reciklirati se u nekim zemljama EU koristi za dobivanje toplinske ili električne energije, što zovemo energetska uporaba.

Zadnji korak, kad su iscrpljene sve druge mogućnosti, je odlaganje otpada.

Svrha donošenja ovog Plana je definiranje ciljeva, mjera, aktivnosti i rokova za provođenje istih, kao i planiranje potrebnih financijskih sredstava za provođenje mjera iz Plana.

U članku 21. ZOGO-a navedeno je da su JLS dužne izraditi Plan te za prijedlog Plana ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela JP(R)S nadležnog za poslove zaštite okoliša i o tome obavijestiti HAOP. Plan se donosi za razdoblje od 6 godina, a njegove izmjene prema potrebi. Planom se određuje i usmjerava gospodarenje otpadom, analizira postojeće stanje te daju smjernice za njegovo unaprjeđenje.

Plan prema ZOGO-u (čl. 21.) obuhvaća:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području JLS, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja MKO i BKO,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Načela u gospodarenju otpadom su sljedeća:

- "*načelo onečišćivač plaća*" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad,
- "*načelo blizine*" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš,
- "*načelo samodostatnosti*" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada,
- "*načelo sljedivosti*" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada, snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

Gospodarenje otpadom se provodi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
- pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
- nastajanje eksplozije ili požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

RH mjerama potiče visoko kvalitetno recikliranje kako bi se postigli nužni standardi kvalitete u pojedinim sektorima recikliranja, te se otpad treba odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

Ključni pojmovi u gospodarenju otpadom su:

- **otpada** je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti; Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
- **miješani komunalni otpad (MKO)** – ostatni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i drugo) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- **komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva, biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
- **biootpad** je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
- **biorazgradivi komunalni otpad (BKO)**, u okviru javne usluge je biootpad i otpadni papir i karton osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- **reciklabilni otpad** – reciklabilni komunalni otpad čine otpadna plastika, otpadni metal i otpadno staklo, a kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliranju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo i slično);
- **problematični otpad** je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu;
- **medicinski otpad** je otpad nastao prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja, otpad nastao u istraživačkim djelatnostima kao i otpad nastao prilikom pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja;
- **krupni (glomazni) komunalni otpad** je predmet ili tvar koju je zbog volumena i /ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja MKO;
- **građevni otpad** je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;
- **električni i elektronički otpad** su: veliki kućanski uređaji, mali kućanski uređaji, oprema informatičke tehnike, oprema za telekomunikacije, oprema široke potrošnje i foto naponske ploče, rasvjetna oprema, električni i elektronički alati (osim velikih nepokretnih industrijskih alata), igračke koje sadrže električne ili elektroničke komponente, oprema za razonodu i sportska oprema koje sadrže električne ili elektroničke komponente, medicinski proizvodi koji sadrže električne ili elektroničke komponente;

- **interventno sakupljanje otpada** je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na najmanju moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;
- **odvojeno sakupljanje** je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
- **opasni otpad** je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014;
- **posjednik otpada** je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;
- **proizvodni otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;
- **županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO)** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. Može se sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirница) i postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada, postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada, postrojenja za mehaničko biološku obradu MKO, odlagališne plohe za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest i odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada;
- **reciklažni centar** je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada; Reciklažni centar se može sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirница) i postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada.
- **reciklažno dvorište** je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- **mobilno reciklažno dvorište** je mobilna jedinica, pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- **reciklažno dvorište za građevni otpad** je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;
- **recikliranje** je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
- **građevina za gospodarenje otpadom** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom; Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.
- **onečišćivač** je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša;

- **onečišćavanje okoliša** je promjena stanja okoliša koja je posljedica nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša;
- **onečišćujuća tvar** je tvar ili skupina tvari, koje zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine sastavnice okoliša, mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno biološku i krajobraznu raznolikost;
- **opasna tvar** je propisom određena tvar, mješavina ili pripravak, koji je u postrojenju prisutan kao sirovina, proizvod, nusproizvod ostatak ili među proizvod, uključujući i one tvari za koje se može pretpostaviti da mogu nastati u slučaju nesreće;
- **spremnik za sakupljanje otpada** može biti posuda (kontejner, kanta i sl.) i/ili vreća;
- **cijena javne usluge** je novčani iznos u kunama za pruženu javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO;
- **evidencija o preuzetom komunalnom otpadu** je evidencija koju vodi davatelj javne usluge i sadrži podatke o korisniku javne usluge, korištenju javne usluge za obračunsko mjesto, korištenju reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta i korištenju javne usluge preuzimanja glomaznog otpada;
- **javna površina** je površina javne namjene sukladno Prostornom planu JLS;
- **javna usluga** je javna usluga prikupljanja MKO i BKO;
- **korištenje javne usluge** je predaja MKO i BKO davatelju javne usluge;
- **sustav sakupljanja komunalnog otpada** je sustav kojeg čine javna usluga prikupljanja MKO i BKO i usluga povezana s javnom uslugom;
- **ambalaža** je svaki proizvod, bez obzira na materijal od kojeg je izrađen, koji se koristi za držanje, zaštitu, rukovanje, isporuku i predstavljanje robe, od sirovina do gotovih proizvoda, od proizvođača do potrošača;
- **jednokratna ambalaža** je ambalaža izrađena samo za jednu uporabu;
- **povratna (višekratna) ambalaža** je ambalaža koja se, nakon što se isprazni, ponovno upotrebljuje u istu svrhu i čiji povrat i višekratnu uporabu osigurava proizvođač ili prodavatelj sustavom pologa (kaucije) ili na neki drugi način;
- **otpadna ambalaža** je ambalaža koja nastaje nakon odvajanja proizvoda od ambalaže u koju je proizvod bio pakiran, a koju posjednik odbacuje ili predaje kao otpad;
- **otpadna ambalaža u sustavu povratne naknade** je staklena, plastična (PET) i metalna (Al/Fe) jednokratna ambalaža za piće (osim one za mlijeko i tekuće mliječne proizvode) koja je volumena većeg od 0,20 l i koja na sebi ima oznaku sustava povratne naknade.

2. ZAKONODAVSTVO RH ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13 i 73/17)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom RH za period 2017.-2022.godine
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave („Narodne novine“, broj 59/06 i 109/12)

- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima („Narodne novine“, broj 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina („Narodne novine“, broj 128/08)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije („Narodne novine“, broj 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 117/17)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne novine“, broj 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima („Narodne novine“, broj 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida („Narodne novine“, broj 117/14)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada („Narodne novine“, broj 117/14)
- Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama („Narodne novine“, broj 40/15)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine“, broj 50/15)
- Naputak o glomaznom otpadu („Narodne novine“, broj 79/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, broj 88/15, 78/16 i 116/17)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže („Narodne novine“, broj 88/15)
- Pravilnik o katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15)
- Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima („Narodne novine“, broj 95/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom („Narodne novine“, broj 97/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“, broj 99/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“, broj 105/15)
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“, broj 111/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, broj 112/15)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, broj 114/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, broj 125/15 i 90/16)
- Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 20/16)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“, broj 69/16)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada („Narodne novine“, broj 75/16)

- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne novine“, broj 113/16)
- Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine („Narodne novine“, broj 3/17)
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, broj 50/17)

3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM

Prvi zakonodavni akt Europske unije koji je obuhvaćao područje otpada je Direktiva 75/442/EC, čiji je cilj bio uspostaviti koordinirano gospodarenje otpadom u EU kako bi se ograničilo proizvodnju otpada, olakšalo usklađivanje zakona, i iznad svega, kako bi se osigurala visoka razina zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od štetnih učinaka otpada. Proširivanje regulative iz područja gospodarenja otpadom dogodilo se tokom 90-tih godina usvajanjem slijedećih direktiva:

- **Okvirna Direktiva o otpadu 91/156/EC**
- **Okvirna Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EC**
- **Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC**
- **Direktiva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC) 96/61/EC**

Ove su direktive postavile orijentacije usvojene u 5. akcijskom planu (1993.-1997.) koje se mogu sažeti kao:

- *integracija okolišnih politika sa tržišnim pravilima,*
- *promocija tehnoloških inovacija i istraživanja,*
- *promocija korištenja fiskalnih i financijskih instrumenata,*
- *promocija dobrovoljne suradnje između javne administracije i tvrtki,*
- *promocija prevencije i smanjenja proizvodnje otpada,*
- *promocija povećanja recikliranja i uporabe otpada i promocija sustava za obradu otpada koji su kompatibilni sa zaštitom okoliša.*

Okvirna Direktiva o otpadu 91/156/EC posebice naglašava:

- potrebu davanja prioriteta prevenciji nastanka otpada i smanjenju proizvedenih količina otpada i materijalnoj i energetskej uporabi u odnosu na odlaganje otpada,
- uvođenje olakšanih sustava ishoda dozvola za postupke uporabe u odnosu na odlaganje otpada,
- usvajanje mjera usmjerenih na ograničavanje količine i toksičnosti otpada putem razvoja čistih tehnologija i primjene proizvoda koje je moguće reciklirati i ponovno upotrebljavati,
- promociju uporabe otpada i njegovog odlaganja na način da ne predstavljaju prijetnju za zdravlje i okoliš,
- uvođenje sustava autorizacije i kontrole tvrtki koje upravljaju odlagalištima otpada.

Okvirna Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EC je uvela dodatne norme za gospodarenje opasnim otpadom kroz uvođenje značajnih mjera kontrole.

Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC je uvela odredbe o prevenciji i smanjenju utjecaja na okoliš uzrokovanog od ove vrste otpada, što je trebalo garantirati

funkcioniranje europskog tržišta. Ova je direktiva kasnije modificirana i izmjenjena Direktivom 2004/12/EC, koja je između ostalog uvela nove i optimističnije ciljeve za uporabu i recikliranje ove vrste otpada do 2008. godine.

Direktiva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC) 96/61/EC je uvela koncepte prevencije i smanjenja zagađenja okoliša definirajući integrirani pristup prema svim sastavnicama okoliša (voda, zrak, tlo, buka itd.) za smanjenje zagađenja tvornica i drugih građevina na europskom nivou. Povišeni standardi zaštite okoliša osigurani su upotrebom najboljih raspoloživih tehnologija (eng. Best Available Techniques“).

Ovim okvirnim direktivama pridruženi su i akti s ciljanim sadržajima za pojedine aktivnosti u sektoru gospodarenja otpadom:

- **Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EC (koja obrađuje i suspaljivanje opasnog otpada),**
- **Direktiva o odlagalištima otpada 1999/31/EC.**

Povećanje količina otpada u zemljama članicama uzrokovano ekonomskim rastom i povećanjem potrošnje građana dovelo je do formuliranja novih principa poželjnog modela gospodarenja otpadom koji se baziraju na prevenciji (kao primarnom principu), što je već usvojeno 5. akcijskim planom EU i najavljeno u Strategiji gospodarenja otpadom EU iz 1996. godine. Primjena preventivskih principa definitivno je usvojena putem 6. akcijskog plana za zaštitu okoliša EU te institucionalizirano kroz Direktivu 2002/1600/EC. Tada su usvojeni principi:

- Princip zagađivač plaća
- Princip predostrožnosti
- Princip preventivnog djelovanja
- Princip smanjenja zagađenja na samom izvoru

Direktiva o otpadu 2006/12/EC, koja je usvojena od strane Europske unije 5. travnja, a stupila na snagu 17. svibnja 2006. godine, uvela je norme u sektoru gospodarenja otpadom i zamijenila direktivu iz 1975. Ciljevi ove direktive su prevencija nastanka otpada, uporaba otpada putem recikliranja i ponovne uporabe, kao i svake druge aktivnosti čiji je cilj očuvanje primarnih resursa ili upotrebe otpada kao energenta. Predviđeno je kako će zemlje članice EU stvoriti mreže uređaja za obradu otpada, na način koji će omogućiti Uniji samodostatnost, a zemljama članicama omogućiti dostizanje pojedinih ciljeva.

Prema Direktivi Vijeća 1999/31/EC od 26. travnja 1999. o odlaganju otpada koja nalaže smanjenje količine BKO, RH mora osigurati postupno smanjivanje količine BKO koji se odlaže na odlagalištima u skladu sa sljedećim rasporedom:

1. do 31. prosinca 2013. udio BKO koji se odlaže na odlagalištima smanjit će se na 75 % ukupne količine (po težini) BKO proizvedenog 1997. godine,
2. do 31. prosinca 2016. udio BKO koji se odlaže na odlagalištima smanjit će se na 50 % ukupne količine (po težini) BKO proizvedenog 1997. godine,
3. do 31. prosinca 2020. udio BKO koji se odlaže na odlagalištima smanjit će se na 35 % ukupne količine (po težini) BKO proizvedenog 1997. godine.

U praksi to znači da bi do kraja 2018. godine u Republici Hrvatskoj, prema PGO RH, trebalo zatvoriti sva postojeća neusklađena odlagališta. Otpad s tih odlagališta će se u

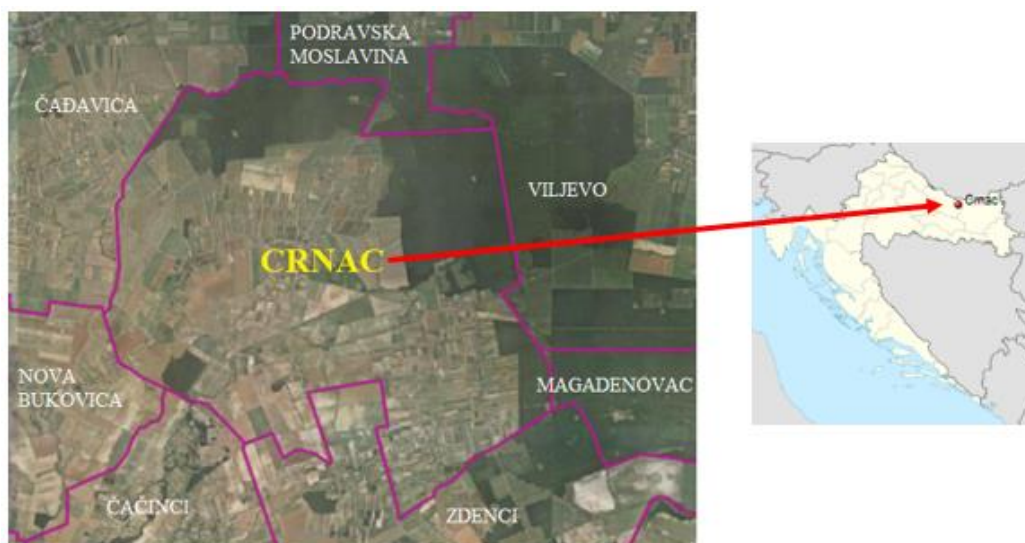

budućnosti odvoziti na centralna odlagališta, gdje će se otpad prije odlaganja mehanički i biološki obrađivati kako bi zadovoljio vrlo stroge zahtjeve Europske direktive o odlagalištima otpada.

Okvirna direktiva o otpadu (2009/98/EC) naglašava da zemlje članice Europske unije moraju poticati korištenje recikliranih materijala (poput recikliranog papira) u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom i u skladu s ciljem stvaranja društva koje reciklira (eng. Recycling society), a ne smiju poticati odlaganje ili spaljivanje materijala koji se može reciklirati. The Resource Efficiency Parliament Resolution stavlja još veći naglasak na hijerarhiju gospodarenja otpadom, tražeći od Europske komisije da ojača primjenu pravne stečevine, uzimajući u obzir samu hijerarhiju gospodarenja otpadom i potrebu da se ostatni otpad svede na minimalne količine. Zanimljivo je i to da se dokument poziva na smanjenje otpada blizu nule (residual waste close to zero). Rezolucija također traži od EK da se do 2014. godine pripreme novi prijedlozi za uvođenje zabrane odlaganja otpada na europskom nivou, te da se do kraja desetljeća u potpunosti zabrani spaljivanje otpada kojeg je moguće reciklirati ili kompostirati. Sve to mora biti praćeno tranzicijskim mjerama koje će uključivati razvoj zajedničkih standarda baziranih na razmišljanjima o životnom toku materijala. Okvirna direktiva o otpadu naglašava važnost da se, u skladu s hijerarhijom te u svrhu smanjenja stakleničkih plinova s odlagališta otpada, mora omogućiti odvojeno sakupljanje i prikladna obrada bio-otpada kako bi se mogao proizvesti okolišno prihvatljivi kompost i drugi proizvodi poput energije u anaerobnim digestorima.

4. OPĆI PODACI O OPĆINI CRNAC

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) određeno je područje Općine.

Slika 2. Lokacija Općine u Republici Hrvatskoj

Općina je u sastavu Virovitičko-podravске županije. Prostire se na površini od 79,4 km². Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u sastavu Općine nalazi se 10 statističkih naselja sa

ukupnim brojem od 1.456 stanovnika. Općina graniči sa općinama Čačinci, Čađavica, Nova Bukovica, Magadenovac, Podravska Moslavina i Viljevo. Prosječna gustoća naseljenosti iznosi 18,34 stanovnika po km² što je značajno manje od prosječne gustoće naseljenosti RH koja iznosi 75,8 stanovnika/km². Gustoća naseljenosti bitan je podatak u planiranju sustava gospodarenja komunalnim otpadom, kako u pogledu broja odvoza komunalnog otpada, tako i tako i u planiranju vrste i veličine spremnika za odlaganje komunalnog otpada.

Broj stanovnika po naseljima Općine prema popisu stanovništva 1991. - 2011. godine navedeni su u Tablici 1.

Tablica 1. Broj stanovnika u Općini prema podacima popisa stanovništva 1991. - 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika		
	1991.	2001.	2011.
Breštanovci	208	164	153
Crnac	777	668	494
Krivaja Pustara	30	7	3
Mali Rastovac	130	79	54
Milanovac	155	107	54
Novo Petrovo Polje	177	151	164
Staro Petrovo Polje	225	185	182
Suha Mlaka	130	137	105
Veliki Rastovac	293	264	238
Žabnjača	16	10	9
Ukupno	2.141	1.772	1.456

Izvor: dzs.hr

Sagledavajući trendove promjene broja stanovnika na području Općine od 1991. do 2011. godine vidljivo je kako je broj stanovnika u stalnom padu. S obzirom na trend iseljavanja posljednje tri godine, taj broj je vjerovatno i puno veći.

Prema zadnjem popisu stanovništva prosječan broj članova kućanstva na području Općine prikazan je tablicom u nastavku.

Tablica 2. Broj članova kućanstva na području Općine prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Općina	Ukupno	Broj članova kućanstava										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11+
Broj kućanstava	530	164	131	65	81	46	28	10	3	1	1	-
%	100	30,94	24,72	12,26	15,28	8,68	5,28	1,89	0,57	0,19	0,19	-

Izvor: dzs.hr

Prosječni broj osoba u kućanstvu prema podacima iz Tablice 2. iznosi 2,57. Najveći udio u ukupnom broju kućanstava čine kućanstva do 1 - 2 člana što ukupno čini 55,66% kućanstava, ali specifičnost Općine je prilično veliki broj kućanstava sa 5 i 6 članova (13,96 %) što je vrlo bitan podatak za planiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom a taj podatak je važan i kod izrade cjenika za komunalnu uslugu prikupljanja MKO i BKO u smislu da cijena ne raste po članu kućanstva proporcionalno, odnosno da ne kažnjava kućanstva sa većim brojem djece.

Prema popisu stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. godine, podaci o stanovima za stalno stanovanje, stanovima koji se koriste povremeno i stanovima u kojima se samo obavlja djelatnost na području Općine prikazani su tablicom u nastavku.

Tablica 3. Stanovi i kuće prema načinu korištenja prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Ukupno		Stanovi za stalno stanovanje				Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavlja djelatnost	
		ukupno	nastanjeni	privremeno nastanjeni	napušteni	za odmor i rekreaciju	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	iznajmljivanje turistima	ostale djelatnosti
Općina	749	745	526	85	134	3	1	-	-
m²	52.487	52.234	39.728	5.366	7.140	198	55	-	-

Izvor: dzs.hr

Usporede li se podaci iz Tablice 3. vidljivo je da na području Općine najveći udio imaju stanovi za stalno stanovanje, odnosno 81,58%, a važan je i podatak da je 17,89% napuštenih stambenih objekata.

Na području Općine za proteklo razdoblje nema zabilježenih noćenja i dolazaka turista. Iz tog zaključujemo da je sav komunalni otpad na području Općine proizveden isključivo od stanovnika Općine i gospodarskih subjekata.

5. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE, UKLJUČUJUĆI OSTVARENJE CILJEVA

5.1. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Općine

Općina je Odlukom o obveznom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće, u dijelu koji se odnosi na sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, koncesija za prijevoz i sakupljanje komunalnog otpada (Klasa:363-01/2012-01/01; Urbroj:2189-13/2012-01/01) sa područja Općine, obvezala tvrtku Crnac-promet d.o.o. - u daljnjem tekstu Komunalna tvrtka, na skupljanje komunalnog otpada s područja Općine.

Osnovni podaci o Komunalnoj tvrtki:

Crnac promet d.o.o.

Kozice 12, 33507Crnac

OIB: 94376564252

MBS: 010029659

Tel: 00385 (0)33 683 005

Fax: 00385 (0)33 683 - 005

E-mail: crnacpromet12@gmail.com

Predmet poslovanja Komunalne tvrtke je, između ostalog i djelatnost sakupljanja komunalnog otpada. Komunalna tvrtka je upisana u Očevidnik prijevoznika otpada pod brojem upisa PRV-1021 za prijevoz komunalnog otpada.

Prikupljanje MKO se obavlja prema unaprijed utvrđenom kalendaru odvoza (2 x mjesečno) putem spremnika zapremine 120 l sustavom „od vrata do vrata“ i spremnika zapremine 1.100 l postavljenim na javnim površinama.

Odvojeno prikupljanje korisnih kategorija komunalnog otpada još nije omogućeno od strane Općine i Komunalne tvrtke. Općina je nabavila spremnike zapremine 1.100 l za odlaganje korisnih kategorija otpada (papir i karton, plastika/metali i staklo) ali ih još nije stavila u funkciju. Navedeni spremnici planiraju se postaviti na javne površine u funkciji zelenih otoka. Osigurano je 8 spremnika za svaku vrstu otpada, odnosno 8 lokacija zelenih otoka.

U 2017. godini započelo se sa evidentiranjem prikupljenog krupnog (glomaznog) otpada.

Općina nije nabavila mobilno reciklažno dvorište.

Općina nije stanovnicima osigurala kompostere za kućno kompostiranje BKO sobzirom da je područje Općine ruralno područje, stanovnici samostalno kompostiraju već duže vrijeme na kompostnim hrapama ili na drugi primjeren način.

Edukacijske aktivnosti vezane za postupanje s otpadom, u proteklom razdoblju nisu se provodile.

Komunalna tvrtka prikupljeni otpad odvozi na odlagalište otpada TUK u Orahovici kojim upravlja komunalna tvrtka Papuk d.o.o. Odlagalište TUK smješteno je na k.č. 2331/6 i 2331/5 k.o. Orahovica, a nalazi se neposredno uz državnu cestu D2 na koju je spojen priključnom cestom dužine 100 m. Lokacija odlagališta je udaljena 4 km sjeverno od centra grada Orahovice. Za odlagalište postoji Izvedbeni projekt sanacije koji je izradio IPZ Uniprojekt MCF d.o.o. iz Zagreba (SUO odlagališta otpada na lokaciji Tuk - Orahovica, IPZ Uniprojekt MCF, Zagreb, 2000.) po kojem je predviđeno vrijeme odlaganja otpada na ovom odlagalištu do kraja 2018 godine. Građevinska dozvola za sanaciju odlagališta otpada TUK izdana je 2004. godine u Uredu državne uprave Virovitičko-podravske županije (klasa: UPI-361-03/04-01/22, Urbroj 2189-06-02/06-04-3). Odlagalište TUK je dana 14. listopada 2015. godine ishodilo Rješenje o okolišnoj dozvoli (KLASA: UP/I 351-03/14-02/102, URBROJ: 517-06-2-2-1-15-39) sa rokom važenja do 31. 12. 2018. godine osim za djelatnosti prestanka rada i uklanjanja postrojenja postrojenja do njihovog izvršenja. Uspostavom ŽCGO-a odlagalište na lokaciji TUK postaje reciklažno dvorište i transfer stanica sa sortirnicom otpada, a predviđa se i uređenje plohe za kompostiranje zelenog otpada.

Sukladno PGO RH i Odluci o implementaciji plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022., za područje gospodarenja otpadom Krapinsko - zagorske, Varaždinske, Koprivničko - križevačke, Međimurske, Bjelovarsko - bilogorske i Virovitičko - podravske županije planiran je ŽCGO Piškornica. Izgradnja ŽCGO Piškornica planira se na lokaciji sjeverno od centra grada Koprivnice, na području općine Koprivnički Ivanec, gdje se dijelom nalazi postojeće odlagalište otpada grada Koprivnice još od 1982. godine.

5.2. Osnovni ciljevi u gospodarenju otpadom

Na nacionalnoj razini obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva ispunjene su gotovo u potpunosti za ambalažni otpad (osim u dijelu recikliranja metala i drva), a u potpunosti

za otpadna vozila, EE otpad, baterije i otpadne gume. Predstoji ispunjenje obveza za smanjenje količina odlaganja biorazgradivog otpada, odlaganje MKO, postupanje s komunalnim i građevnim otpadom. Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa prikazane su tablicom.nastavku.

Tablica 4. Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa

Vrsta otpada	Godina	Cilj	Status
Smanjenje količine odlaganja biorazgradivog otpada	2016.	50 %, odnosno 378.088 t do 31. prosinca 2016.	U 2015. god odloženo 828.564 t BKO, obzirom na nedostatnu obradu i nisku stopu odvojenog sakupljanja nije izgledno da će se cilj postići.
	2020.	35 %, odnosno 264.661 t do 31. prosinca 2020.	-
Odlaganje otpada	2018.	Zabrana odlaganja na neusklađena odlagališta.	-
Komunalni otpad	2015.	JLS osigurati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.	Odvojeno prikupljanje uspostavljeno u 400 JLS.
	2020.	50% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada.	Za 2015. godinu stopa iznosi 18%.
Građevni otpad	2020.	70% recikliranja/materijalne uporabe građevnog otpada.	Cilj nije ispunjen, započeta je analiza „Poboljšanje toka i kvalitete podataka o građevnom otpadu i otpadu od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u RH“.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, PGO RH definira ciljeve koji se moraju dostići do 2022. godine.

Tablica 5. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine na području Općine sukladno PGO RH

Rd. br.	Cilj	Podcilj	Opis
1.	unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

2.	unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.3	unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	sanirati lokacije onečišćene otpadom		
4.	kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
5.	unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
6.	unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		
7.	unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		

Sukladno ZOGO-u Općina ima sljedeće obaveze:

Tablica 6. Obveze Općine temeljem ZOGO-a

Rd. br.	JLS je dužna osigurati:
1.	javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO
2.	odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
3.	sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO-u te uklanjanje tako odbačenog otpada
4.	provedbu PGO RH
5.	donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS
6.	provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području
7.	mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada
8.	dodjela odgovarajućeg broja spremnika/vrećica za odvojeno sakupljanje otpada
9.	funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta
10.	prostorno-planskom dokumentacijom odrediti građevine za gospodarenje otpadom
11.	donijeti odluku o načinu pružanja i naplate javne usluge sakupljanja otpada po kriteriju obračuna količine otpada a sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom
12.	donositi godišnja izvješća o uklanjanju odbačenog otpada i odluke o provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za njegovo uklanjanje
13.	unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom
14.	unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

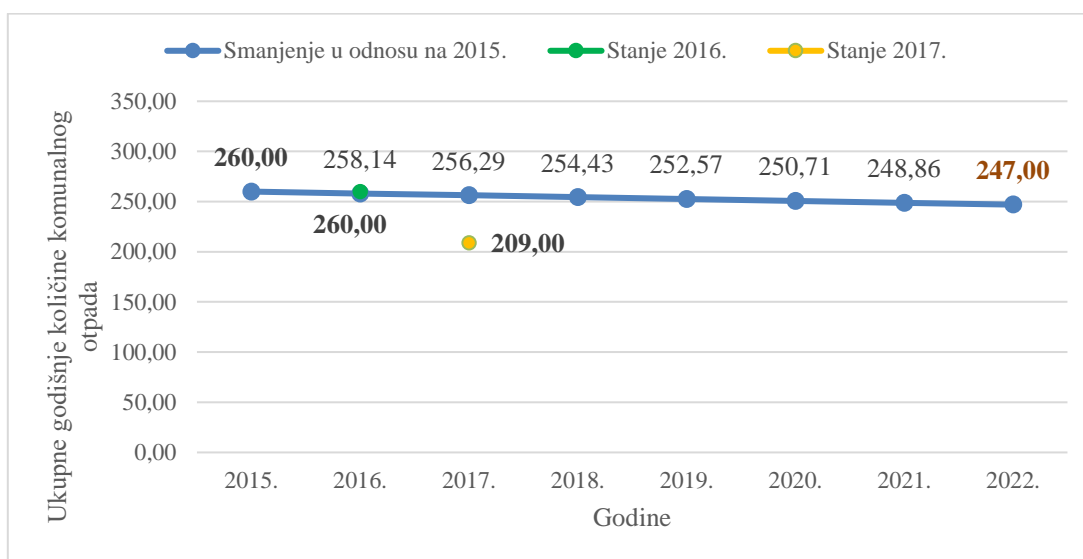
5.3. Pregled ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom i BKO i usporedba s trenutnim stanjem

- **Cilj 1.1: Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na 2015. godinu**

Na području Općine je u 2015. godini proizvedeno i prikupljeno 260 t komunalnog otpada. Uzimajući taj podatak možemo procijeniti kako bi ciljna vrijednost smanjenja proizvodnje komunalnog otpada za 5% do 2022. godine iznosila **247 t** komunalnog otpada.

Prema Uredbi, za JLS je predviđeno plaćanje poticajne naknade za nepostizanje ciljeva navedenih u PGO RH za pojedina razdoblja.

Planirani trend smanjenja ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine prikazan je grafičkim prikazom u nastavku.

Grafički prikaz 1. Planirani trend smanjenja ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine

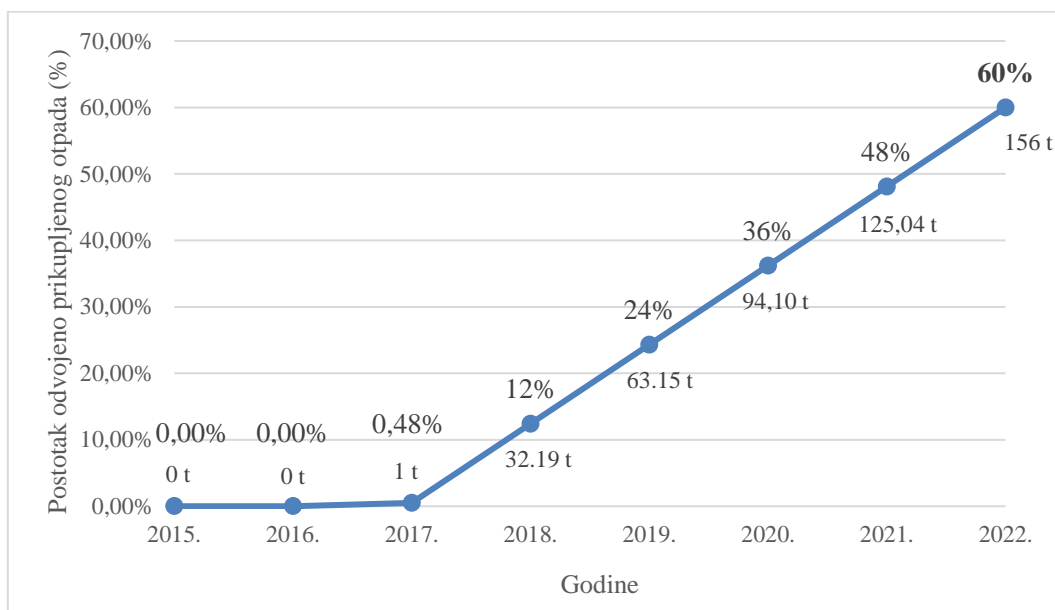
Iz grafičkog prikaza 1. je vidljivo kako se na području Općine u 2017. godini smanjila proizvodnja komunalnog otpada u odnosu na 2015. godinu i to **ispod ciljne vrijednosti**.

Ipak, u svrhu dodatnog smanjenja proizvodnje komunalnog otpada propisati ćemo ovim Planom mjere koje će biti potrebno primjenjivati.

- **Cilj 1.2: Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)**

U 2017. godini, odvojeno od MKO je prikupljena 1 t, odnosno 0,48 % komunalnog otpada. U 2015. godini je na području Općine proizvedena ukupna količina komunalnog otpada (prije odvajanja korisnih kategorija otpada) u iznosu od 260 t, može se procijeniti kako bi ciljna vrijednost odvojenog prikupljanja komunalnog otpada od 60% do 2022. godine, iznosila **156 t** komunalnog otpada.

Procijenjena dinamika postizanja cilja 1.2 Odvojeno prikupiti 60% pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir/karton, staklo, plastika i metali) u odnosu na 2015. godinu prikazana je grafičkim prikazom u nastavku.

Grafički prikaz 2. Dinamika postizanja cilja odvojenog prikupljanja 60% sastavnica komunalnog otpada

U svrhu unaprijeđenja i postizanja dodatnog postotka odvojenog prikupljanja komunalnog otpada potrebno je provesti mjere iz Tablice 7. (prema PGO RH) :

Tablica 7. Mjere koje je potrebno postići za dostizanje cilja sukladno PGO RH (Izvor: PGO RH)

Rd. br.	Mjera	Opis
1.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona	Ova mjera uključuje nabavu opreme, vozila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike, stakla i tekstila
2.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	Ova mjera uključuje izgradnju i opremanja novih, te po potrebi povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpadnog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr.
3.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	Ova mjera uključuje: – izgradnju i opremanje reciklažnih dvorišta – provedbu izobrazno informativnih aktivnosti za lokalno stanovništvo – nabava mobilnih reciklažnih dvorišta
4.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	Ova mjera uključuje: – obračun naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje otpada, odnosno na smanjenje količine proizvedenog otpada

U svrhu ostvarivanja mjera iz Tablice 7. Općina planira aktivnosti prikazane u Tablici 8.:

Tablica 8. Aktivnosti Općine temeljem Mjera PGO RH iz tablice 7.

Rd. br.	Aktivnosti
1.	unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja otpada „od vrata do vrata“ za sve korisnike javne usluge na cijelom području Općine nabavom dodatne komunalne opreme i vozila
2.	motivirati korisnike javnih usluga na odvojeno prikupljanje cjenikom za javnu uslugu prikupljanja i zbrinjavanja MKO i BKO
3.	poticati individualno kompostiranje
4.	educirati stanovnike Općine
5.	educirati gospodarske subjekte o pravilnom postupanju s otpadom
6.	nabaviti i kontinuirano pružati uslugu mobilnog reciklažnog dvorišta
7.	uspostaviti učinkovitu kontrolu u postupanju s otpadom korisnika javne usluge (komunalno redarstvo)
8.	izraditi/dopuniti odluku o komunalnom redu u dijelu o postupanju s otpadom
9.	postupati prema novoj Odluci o načinu pružanja javne usluge sakupljanja MKO i BKO a temeljem Uredbe sa jasnim pravima i obvezama korisnika i davatelja javne usluge

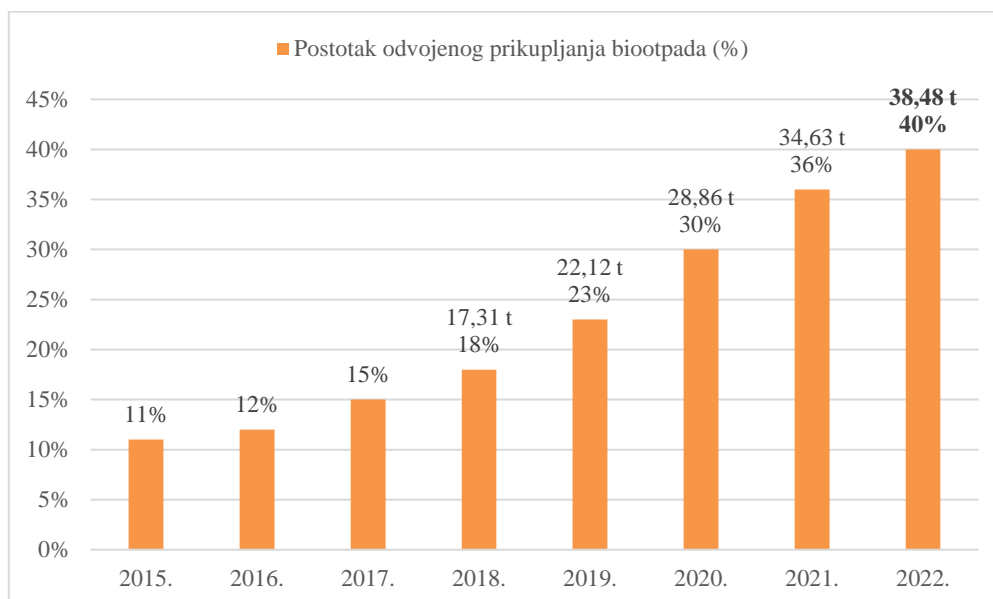
Temeljem izmjena i dopuna ZOGO-a („Narodne novine“ br. 73/17) potrebno je otpad odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

- **Cilj 1.3: Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada**

Općina može samostalno ili zajedno sa drugim JLS planirati i sudjelovati u natjecanjima za financiranje gradnje kompostana ili nabavu uređaja za kompostiranje biootpada uz uvjet da je opravdanost zahvata dokazana studijom izvodivosti izrađenom sukladno kriterijima za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja iz toč. 4 PGO RH, koje bi trebale sadržavati odgovarajuće analize tehničke izvodljivosti, financijske i ekonomske analize uključivo analize rizika kojima bi se provjerila opravdanost uspostave sustava odvojenog sakupljanja s biološkim recikliranjem biootpada u postojećoj i budućim situacijama gospodarenja otpadom.

U 2015. godini je na području Općine proizvedeno i prikupljeno ukupno 260 t komunalnog otpada (prije odvajanja korisnih kategorija otpada). Kako ne postoji evidencija o odvojeno prikupljenim količinama komunalnog otpada, navedena količina je količina prikupljenog MKO. Uzimajući u obzir podatak da udio biootpada u MKO iznosi 37% možemo pretpostaviti da je količina biootpada prikupljena na području Općine u 2015. godini u sklopu MKO iznosila 96,2 t (prije odvajanja korisnih kategorija otpada). Posebna evidencija o prikupljenom biootpadu iz kućanstva na području Općine nije se vodila (odvojeno prikupljeno 0% biootpada).

Ciljna vrijednost odvojenog prikupljanja biootpada do 2022. godine iznosi **38,48 t**. Projekcija rasta količina odvojeno prikupljenog biootpada prema PGO RH u odnosu na Općinu prikazana je u nastavku.

Slika 3. Projekcija rasta količina odvojeno prikupljenog biootpada (izvor: PGO RH)

Za dostizanje cilja u domeni smanjenja udjela biootpada u MKO potrebno je (sukladno PGO RH) provesti mjere navedene u Tablici 9.

Tablica 9. Mjere koje je potrebno postići za dostizanje cilja sukladno PGO RH (Izvor: PGO RH)

Rd. br.	Mjera	Opis
1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	Ova mjera uključuje nabavu opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada.
2.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	Ova mjera uključuje izgradnju i opremanje novih, te povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada aerobnim ili anaerobnim postupcima.

U svrhu ostvarivanja mjera iz Tablice 9. Općina planira aktivnosti opisane u Tablici 10.:

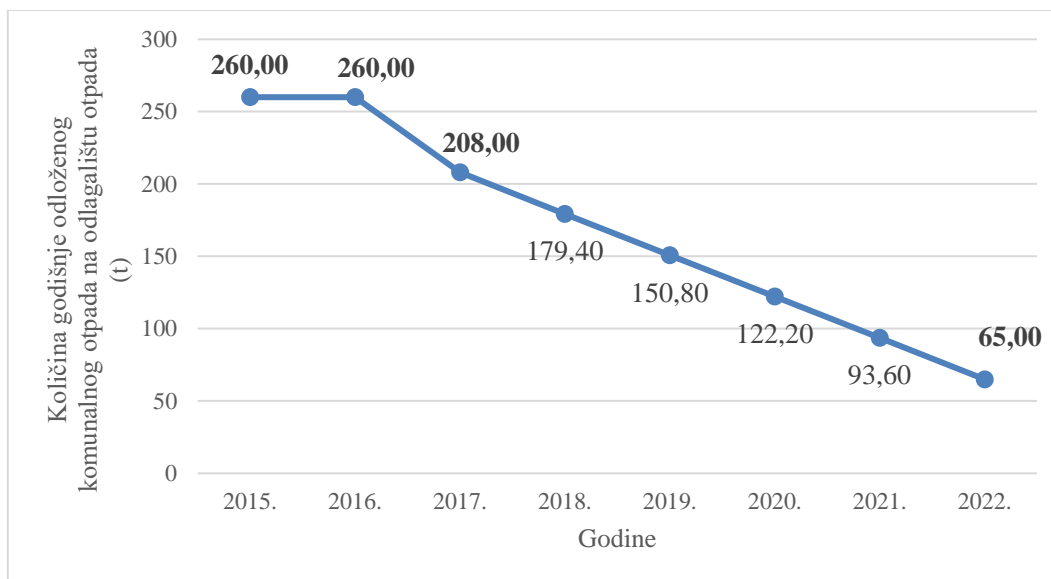
Tablica 10. Aktivnosi Općine temeljem Mjera RH iz tablice 9.

Rd. br.	Aktivnosti
1.	omogućiti stanovnicima Općine odvojeno odlaganje biootpada (temeljem provedenih godišnjih analiza MKO i nakon uspostave ŽCGO)
2.	povećati količine biootpada koje će stanovnici samostalno kompostirati
3.	godišnje izrađivati analize sastava MKO
4.	motivirati stanovnike cjenikom usluga odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada na izdvajanje biootpada
5.	kontinuirano provoditi edukativno-izobrazne aktivnosti o kompostiranju
6.	educirati stanovnike i gospodarske subjekte na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane

- **Cilj 1.4: Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada**

Na području Općine je u 2015. godini prikupljeno ukupno 260 t komunalnog otpada (prije odvajanja korisnih kategorija otpada). Sagledavajući cilj maksimalnog odlaganja 25% mase proizvedenog komunalnog otpada može se procijeniti kako bi za dostizanje planiranog cilja bilo potrebno odložiti maksimalno **65 t** proizvedenog komunalnog otpada. Prema PGO RH zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađena odlagališta nakon 31. prosinca 2018. godine. Trend planiranog smanjenja odloženih količina proizvedenog komunalnog otpada prikazan je u nastavku (trend planiranog smanjenja MKO).

Grafički prikaz 3. Prikaz trenda planiranog smanjenja odloženih količina MKO

Za ostvarenje cilja do 2022. godine potrebno je primjenjivati mjere iz Cilja 1.2.

5.4. Pregled cilja u gospodarenju građevnim otpadom i usporedba s trenutnim stanjem

- **Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada**

Građevni otpad ima visoki potencijal za recikliranje i takvim gospodarenjem u cijelosti se čuvaju resursi. To je ujedno i način da se javnim, javno-privatnim i/ili privatnim ulaganjima direktno utječe na zapošljavanje na lokalnoj razini. Prosječna količina građevnog otpada koja se proizvodi po stanovniku u Republici Hrvatskoj je 940 kg/godišnje. Upravo je otpadni građevni materijal otpad koji se najčešće odlaže na divlja odlagališta i time nepovratno uništava prirodne resurse.

Ukoliko se u računici uzme podatak o broju stanovnika na području Općine (1.456 stanovnika) i podatak o prosječnoj godišnjoj količini građevnog otpada koja se proizvodi po stanovniku (940 kg) može se odrediti kako bi do 2022. godine bilo potrebno odvojeno prikupiti 1.026 t građevnog otpada (Metodologija izračuna: broj stanovnika x 0,94 x 0,75).

Za postizanje cilja u gospodarenju građevnim otpadom potrebno je provesti mjere iz tablice u nastavku:

Tablica 11. Aktivnosti za dostizanje cilja u domeni gospodarenja građevnim otpadom

Rd. br.	Aktivnosti
1.	predavati prikupljeni građevni otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada
2.	educirati stanovnike Općine o pravilnom postupanju s građevnim otpadom
3.	educirati gospodarske subjekte o pravilnom postupanju s građevnim otpadom
4.	uspostaviti učinkovitu kontrolu u postupanju s otpadom korisnika javne usluge (komunalno redarstvo)

5.5. Pregled ciljeva u gospodarenju ostalim posebnim kategorijama otpada i usporedba s trenutnim stanjem

- **Cilj 2.2 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom ambalažom**

Na području Općine Komunalna tvrtka trenutno odvojeno ne prikuplja papirnu i kartonsku, plastičnu/metalnu i staklenu ambalažu. Za dostizanje cilja u sustavu gospodarenja otpadom ambalažom je potrebno postupati prema mjerama navedenim Tablicom 12.:

Tablica 12. Aktivnosti za dostizanje cilja u domeni unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom ambalažom

Rd. br.	Aktivnosti
1.	uspostaviti sustav odvojenog sakupljanja komunalnog otpada za korisnike javne usluge
2.	nabaviti i kontinuirano pružati uslugu mobilnog reciklažnog dvorišta
3.	kontinuirano educirati stanovnike o pravilnom odvajanju otpada
4.	educirati gospodarske subjekte o pravilnom postupanju s otpadom
5.	voditi točnu evidenciju o količinama otpadne ambalaže prikupljene s područja Općine, radi unaprjeđenja sustava praćenja tokova u gospodarenju otpadom ambalažom

- **Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada**

Radi unaprjeđenja sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada, ali i svim ostalim kategorijama otpada, potrebno je postupati prema mjerama navedenim u Tablici 13.:

Tablica 13. Aktivnosti za dostizanje cilja u domeni unaprjeđenja sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Rd. br.	Aktivnosti
1.	nabaviti i kontinuirano pružati uslugu mobilnog reciklažnog dvorišta,
2.	kontinuirano obavljati edukacije stanovnika o pravilnom odvajanju otpada,
3.	educirati gospodarske subjekte o pravilnom postupanju s otpadom,
4.	uspostaviti učinkovitu kontrolu u postupanju s otpadom korisnika javne usluge (komunalno redarstvo)
5.	Odlukom općine propisati moguće načine postupanja s posebnim kategorijama otpada i propisati Ugovorne kazne za neprimjereno postupanje s otpadom

6. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

6.1. Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada

Na području Općine porijeklo otpada je iz domaćinstava stanovnika Općine i gospodarskih djelatnosti. Područje Općine je ruralno područje, odnosno poljoprivredni kraj. Zastupljena gospodarska djelatnost je trgovina na malo.

Od 2011. godine nadalje, u ukupne količine komunalnog otpada ubrajaju se i količine koje potječu iz uslužnog sektora, a koji se smatraju komunalnim otpadom (otpadni papir i karton, ambalažni otpad itd.). Prema europskoj klasifikaciji uslužne djelatnosti su primjerice: trgovina i popravci (automobila, strojeva i slično), hoteli i restorani, prijevoz putnika i komunikacija, obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb, aktivnosti vezane za rekreaciju, kulturu i sport te transport i skladištenje.

6.2. Ukupne količine komunalnog otpada

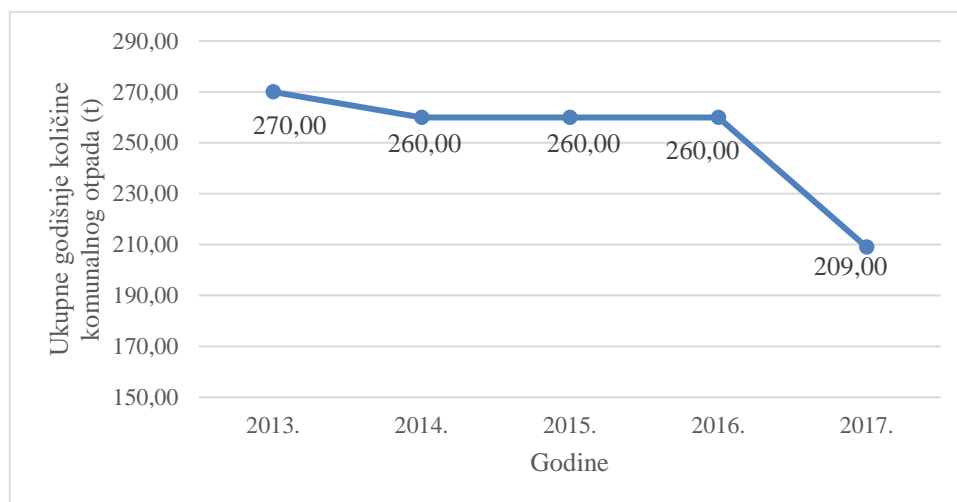
Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva te se u katalogu otpada nalazi u kategoriji 20 - *komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz ustanova i trgovinskih i proizvodnih djelatnosti) uključujući odvojeno sakupljene sastojke komunalnog otpada*. Navedeni otpad nastaje u kućanstvima, uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole, objekti koje koriste JLS i državne službe i sl.) i na javnim površinama kao posljedica uređivanja i održavanja javnih površina.

Kretanje ukupnih godišnjih količina proizvedenog i prikupljenog komunalnog otpada s područja Općine, od strane Komunalne tvrtke prikazano je Tablicom 14.

Tablica 14. Ukupne godišnje količine komunalnog otpada prikupljene s područja Općine (izvor: Komunalna tvrtka)

Godina	Ukupne godišnje količine komunalnog otpada (t)	Godišnje kretanje proizvodnje komunalnog otpada (%)
2013.	270	-
2014.	260	-3,7
2015.	260	-
2016.	260	-
2017.	209	- 19,62

Prema podacima iz Tablice 14. vidljivo je smanjenje proizvodnje količina komunalnog otpada u 2017. godini u odnosu na prethodno razdoblje. Razlog navedenog smanjenja je početak vaganja svakog odvoza, što nije bio slučaj u prethodnom razdoblju. Grafički prikaz kretanja godišnjih količina proizvedenog komunalnog otpada prikazan je u nastavku.

Grafički prikaz 4. Ukupne godišnje količine proizvedenog komunalnog otpada s područja Općine

Tablicom u nastavku prikazan je komunalni otpad prema vrstama i količinama koji je prikupljen s područja Općine u 2017. godini.

Tablica 15. Količine i vrste prikupljenog komunalnog otpada s područja Općine u 2017. godini (izvor: Komunalna tvrtka)

Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina (t)	Postotak od ukupne količine (%)
20 03 01	MKO	208	99,52
20 03 07	Glomazni otpad	1	0,48
UKUPNO		209	100

Prema navedenim podacima, na prostoru Općine se odvojeno prikuplja 0,48 % od ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, a iz MKO nema izdvajanja korisnog/reciklabilnog otpada.

Prema podacima HAOP-a ukupna količina proizvedenog komunalnog otpada u 2015. godini na razini RH iznosila je 386 kilograma po stanovniku godišnje, odnosno 1,05 kg dnevno. Za Virovitičko-podravsku županiju ta količina iznosi 295 kg po stanovniku, odnosno 0,8 kg dnevno.

Prema podacima iz Tablice 15 i podacima o broju stanovnika na području Općine (1.456 stanovnika) mogu se izračunati procijenjene prosječne količine proizvedenog otpada po stanovniku Općine u posljednjih pet godina što iznosi 0,47 kg komunalnog otpada po stanovniku dnevno. Kako na području Općine ne postoji evidencija o broju noćenja i dolazaka turista (nema smještajnih kapaciteta), sav proizvedeni otpad proizvode stanovnici Općine.

Cilj gospodarenja otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGO RH, a tiče se ukupnih količina komunalnog otpada dan je u nastavku:

Prema PGO RH, jedan od ciljeva u gospodarenju otpadom kojeg je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5%. To bi značilo da bi se do 2022. godine ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada na području Općine trebale smanjiti na razinu od **247 t**. Kako je u 2017.

godini prikupljena količina od **209 t** komunalnog otpada smatramo da je cilj dostignut. Bitno je napomenuti da je navedena procjena rađena na temelju trenutnog stanja i trenutnih podataka o ukupnim količinama proizvedenog komunalnog otpada te bi se ciljne vrijednosti smanjenja trebale uzeti kao okvirne vrijednosti.

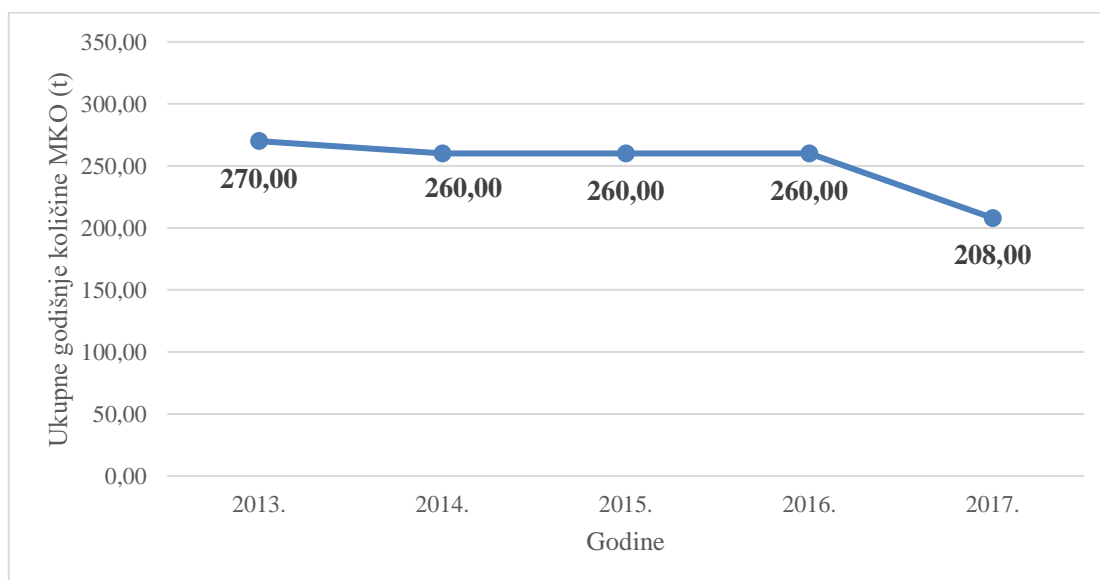
6.3. Miješani komunalni otpad - MKO

U ZOGO-u se MKO definira kao “otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01”. Količine prikupljenog MKO s područja Općine u posljednjih pet godina prikazane su u Tablici 16.

Tablica 16. Količine prikupljenog MKO s područja Općine u posljednjih pet godina (izvor: Komunalna tvrtka)

Godina	MKO t/god.
2013.	270
2014.	260
2015.	260
2016.	260
2017.	208

Grafički prikaz kretanja godišnjih količina prikupljenog MKO s područja Općine prikazan je u nastavku.

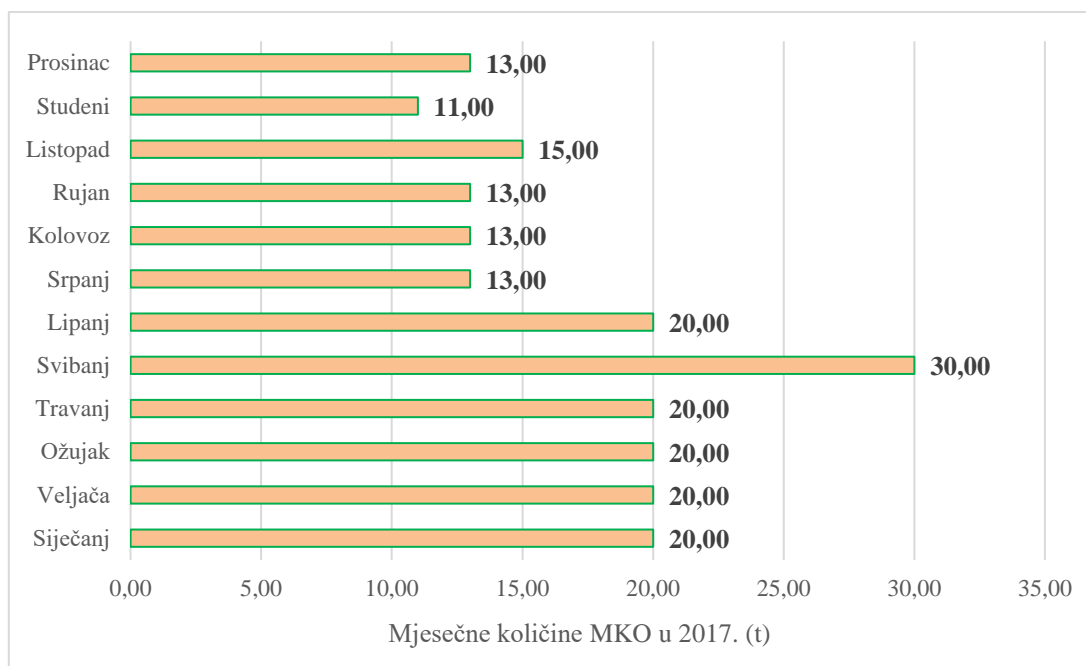

Grafički prikaz 5. Kretanje godišnjih količina prikupljenog MKO tijekom godina

Prema navedenim podacima vidimo da je vrhunac proizvodnje MKO bio u 2013. godini. U 2017. godini bilježimo pad proizvodnje MKO u odnosu na prethodno razdoblje.

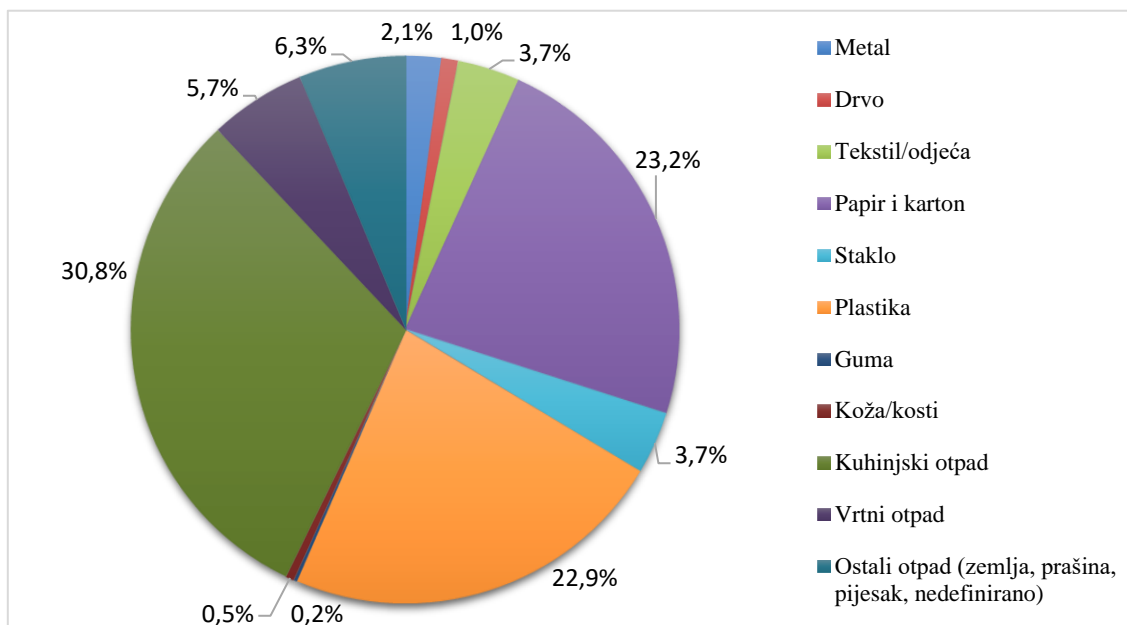
Mjesečna proizvodnja MKO po mjesecima u 2017. godini prikazana je slikom u nastavku.

Slika 4. Mjesečna proizvodnja MKO na području Općine u 2017. godini

Prema navedenim podacima vidljivo je kako se najveća proizvodnja u 2017. godini bilježi se u mjesecu svibnju.

Uzme li se u obzir procijenjeni sastav MKO u Republici Hrvatskoj u 2015. godini od strane HAOP-a (*Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno MKO*) te godišnje količine MKO prikupljenog na području Općine, mogu se procijeniti sastavni udjeli MKO Općine. Procijenjeni sastav MKO u Republici Hrvatskoj u 2015. godini (Izvor: HAOP) prikazan je Slikom 5.

Slika 5. Procijenjeni sastav MKO u Republici Hrvatskoj u 2015. godini

(izvor: <http://www.azo.hr/MetodologijaZaOdredivanjeSastavaKomunalnog>, 29. 11. 2016)

Prema navedenim podacima, sastav MKO koji je prikupljen na području Općine u 2017. godini bio bi sljedeći:

Tablica 17. Procijenjeni sastav MKO Općine

Sastavnica	Udio	Godišnja količina pojedinih sastavnica MKO u 2017. godini (t)
Vrsta materijala	%	Ukupno: 208
Metal	2,1	4,37
Drvo	1,0	2,08
Tekstil/odjeća	3,7	7,7
Papir i karton	23,2	48,26
Staklo	3,7	7,7
Plastika	22,9	47,63
Guma	0,2	0,42
Koža/kosti	0,5	1,04
Kuhinjski otpad	30,9	64,27
Vrtni otpad	5,7	11,86
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3	13,1

Važno je napomenuti kako navedeni podaci u Tablici 17. predstavljaju tek procijenjeni sastav MKO Općine za 2017. godinu temeljem procijenjenog sastava MKO na razini RH u 2015. godini.

Cilj gospodarenja otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGO RH, a tiče se odloženog MKO je:

U odnosu na 2015. godinu potrebno je do 2022. godine odložiti na odlagališta otpada manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada. To bi značilo da bi u usporedbi s 2015. godinom bilo moguće odložiti na odlagalište otpada tek 65 t MKO. Prema PGO RH nakon 31. prosinca 2018. godine zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj.

6.4. Biorazgradivi komunalni otpad - BKO

BKO obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, kao npr.: otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad, otpad iz kuhinja – ostaci hrane, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Uzimajući u obzir podatak da biorazgradivi udio u MKO iznosi 65% (*Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada, HAOP*)

procijenjena količina proizvedenog BKO Općine (prije odvajanja korisnih kategorija otpada) u 2017. godini iznosi 135,85 t. Biootpad otpad iz kućanstava se na području Općine ne prikuplja u vidu posebnih spremnika za biootpad iz razloga što trenutno ne postoji konačna dispozicija za tu vrstu otpada.

Ciljevi gospodarenja otpadom koji se planiraju postići na području BKO, određeni su zakonskim obvezama iz članka 24. ZOGO-a, koje se tiču ograničenja u vezi odlaganja BKO. Određeno je kako je najveća dopuštena masa BKO koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u RH u odnosu na masu BKO proizvedenog u 1997. godini:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

6.5. Posebne kategorije otpada

ZOGO-om su propisane slijedeće posebne kategorije otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Biootpad

Uzimajući u obzir podatak da udio biootpada u MKO iznosi 37% (Izvor: HAOP), možemo pretpostaviti kako je u 2017. godini (prije odvajanja korisnih kategorija otpada) količina biootpada proizvedena na području Općine i prikupljena u sklopu MKO iznosila **77,33 t**.

Cilj u gospodarenju otpadom koji je potrebno postići sukladno PGO RH, a tiče se gospodarenja biootpadom je:

Do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada. To bi značilo da bi do 2022. godine, u usporedbi s količinama proizvedenog komunalnog otpada u 2015. godini, bilo potrebno odvojeno sakupiti 38,48 t biootpada.

Ambalažni otpad

Ambalažni otpad čini velikim dijelom ambalažni otpad od papira i kartona i višeslojna otpadna ambalaža s pretežno papirnom komponentom, zatim staklena ambalaža, ambalaža od plastike, a manji dio, ambalaža od metala i drveta. Prikupljanje ambalažnog otpada uglavnom je zadovoljavajuće na nivou RH, ali postoje problemi u iskazivanju količina odvojeno prikupljene ambalaže jer JLS raspolažu samo sa podacima o odvojeno prikupljenom otpadu koje im dostave komunalne tvrtke u njihovom vlasništvu. Podatke ostalih sakupljača ambalaže na tržištu nemaju. Neke JLS, odnosno komunalne tvrtke u njihovom vlasništvu, posjeduju koncesiju za sakupljanje ambalaže obuhvaćene povratnom naknadom i te količine odvojeno

prikupljene ambalaže JLS iskazuju kao odvojeno prikupljene količine posebnih kategorija otpada. Velika većina komunalnih tvrtki nema koncesiju za sakupljanje tih vrsta otpada i samim time JLS te podatke ne iskazuju, odnosno, imaju ukupno znatno manje količine odvojeno prikupljenog otpada.

Na području Općine za proteklo razdoblje ne postoji evidencija odvojeno prikupljenih količina otpadne ambalaže.

Ostale posebne kategorije otpada

Ukoliko se uzme podatak kako udio otpadnog tekstila unutar MKO iznosi oko 3,7 % može se procijeniti kako je u 2017. godini odbačeno i prikupljeno oko 7,7 t otpadnog tekstila s područja Općine koji se nalazio unutar MKO.

6.6. Odvojeno prikupljene kategorije otpada

Do 2017. godine ne postoji evidencija o odvojeno prikupljenim količinama otpada. Tablicom 18. prikazane su sve odvojeno prikupljene vrste otpada na području Općine u 2017. godini.

Tablica 18. Količine odvojeno prikupljenog otpada s područja Općine (izvor: Komunalna tvrtka)

Godina	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina (t)	Udio (%)
2017.	20 03 07	Glomazni otpad	1	100

Cilj u gospodarenju otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGO RH, a tiče se odvojeno prikupljenog otpada je:

Do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.). To bi značilo da bi do 2022. godine bilo potrebno odvojeno prikupiti 156 t komunalnog otpada.

7. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

7.1. Postojeće stanje

a.) Reciklažno dvorište i mobilno reciklažno dvorište

Općina temeljem ZOGO-a nije u obvezi izgradnje reciklažnog dvorišta. Općina nije nabavila mobilno reciklažno dvorište.

b.) Kompostana i sortirnica

Na području Općine ne postoje izgrađene kompostana i sortirnica kao zasebne građevine.

c.) Odlagalište otpada

Komunalna tvrtka prikupljeni otpad odvozi na odlagalište otpada TUK u Orahovici kojim upravlja komunalna tvrtka Papuk d.o.o. Odlagalište TUK smješteno je na k.č. 2331/6 i 2331/5 k.o. Orahovica, a nalazi se neposredno uz državnu cestu D2 na koju je spojen priključnom cestom dužine 100 m. Lokacija odlagališta je udaljena 4 km sjeverno od centra grada Orahovice. Na odlagalište otpada osim grada Orahovice, odlaže se otpad i iz općina Crnac, Čačinci, Mikleuš i Zdenci.

d.) ŽCGO

Sukladno PGO RH i Odluci o implementaciji plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022., za područje gospodarenja otpadom Krapinsko - zagorske, Varaždinske, Koprivničko - križevačke, Međimurske, Bjelovarsko - bilogorske i Virovitičko - podravske županije planiran je ŽCGO Piškornica. Izgradnja ŽCGO Piškornica planira se na lokaciji sjeverno od centra grada Koprivnice, na području općine Koprivnički Ivanec, gdje se dijelom nalazi postojeće odlagalište otpada grada Koprivnice još od 1982. godine.

7.2. Planirane građevine

Općina temeljem ZOGO-a nije u obvezi izgradnje reciklažnog dvorišta. U svrhu gospodarenja otpadom Općina planira nabaviti mobilno reciklažno dvorište. Općina ne planira izgradnju sortirnice i kompostane.

7.3. Sanacija odlagališta TUK u Orahovici

MZOE je raspisalo javni poziv za Sanaciju i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada. Cilj ovog Poziva na dostavu projektnih prijedloga je pružanje potpore JLS u obliku dodjele bespovratnih sredstava koja će se koristiti za provedbu aktivnosti sanacije i zatvaranja neusklađenih odlagališta neopasnog otpada i sprječavanje daljnjih negativnih utjecaja na okoliš i ljudsko zdravlje.

Za odlagalište TUK postoji Izvedbeni project sanacije koji je izradio IPZ Uniprojekt MCF d.o.o. iz Zagreba (SUO odlagališta otpada na lokaciji Tuk - Orahovica, IPZ Uniprojekt MCF, Zagreb,2000.) po kojem predviđeno vrijeme odlaganja otpada na ovom odlagalištu je do 2018 godine. Građevinska dozvola za sanaciju odlagališta otpada TUK izdana je 2004. godine u Uredu državne uprave Virovitičko-podravske županije (klasa: UPI-361-03/04-01/22, Urbroj 2189-06-02/06-04-3). Odlagalište TUK je dana 14. listopada 2015. godine ishodilo Rješenje o okolišnoj dozvoli (KLASA: UP/I 351-03/14-02/102, URBROJ: 517-06-2-2-1-15-39) sa rokom važenja do 31. 12. 2018. godine osim za djelatnosti prestanka rada i uklanjanja postrojenja postrojenja do njihovog izvršenja. Uspostavom ŽCGO-a odlagalište otpada na lokaciji TUK će postati reciklažno dvorište i transfer stanica sa sortirnicom otpada, a predviđa se i uređenje plohe za kompostiranje zelenog otpada.

8. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVIM UKLANJANJU

Lokacija onečišćena otpadom je svaka ona lokacija na kojoj se nalazi otpad koji može uzrokovati ili uzrokuje onečišćenje okoliša. Lokacije onečišćene otpadom čine:

- lokacije „crnih točaka“ koje su u postupku sanacije ili za koje je sanacija u pripremi,
- lokacije na kojima se nalaze neusklađena odlagališta otpada,
- određene lokacije na kojima se nalazi odbačeni otpad i
- lokacije „divljih odlagališta“.

„Divlja odlagališta“ su lokacije na kojima se nalazi manja količina odbačenog otpada koju su tamo odbacili pojedini neodgovorni pojedinci. Na „divljim odlagalištima“ većinom se nalazi odbačeni glomazni otpad i građevni otpad. ZOGO-om je određeno da je komunalno redarstvo dužno utvrditi vlasnika lokacije onečišćene otpadom i nakon toga izraditi zapisnik i rješenje o uklanjanju takvog otpada.

Propisane dužnosti komunalnog redarstva uključuju provedbu redovitog godišnjeg nadzora i vođenje evidencija o lokacijama odbačenog otpada, procijenjenim količinama odbačenog otpada, obveznicima uklanjanja otpada i predaju otpada osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom. Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada, ali su pojedine županije i gradovi uspostavile vlastite informacijske sustave evidencije, a nacionalni sustav razvija HAOP.

Na području Općine trenutno ne postoje zabilježene lokacije onečišćene nepropisno odbačenim otpadom.

8.1. Mjere za ostvarenje cilja 3. Sanirati lokacije onečišćene otpadom

Na području Općine ne postoje zabilježene lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš, tzv. divlja odlagališta otpada. Mjere postupanja za lokacije na kojima je otpad nepropisno odbačen u okoliš ipak će se propisati (ukoliko dođe do pojave takvih novih lokacija) određene aktivnosti (Tablica 19.):

Tablica 19. Aktivnosti Općine temeljem Mjera PGO RH iz tablice 7.

Rd. br.	Aktivnosti
1.	Za postojeća divlja odlagališta te ukoliko dođe do nastanka novog divljeg odlagališta, izvršiti detaljan pregled tih odlagališta, utvrditi vlasnika zemljišta na kojem se nalazi otpad, izdati rješenje o uklanjanju. Ukoliko je vlasnik zemljišta Općina, potrebno je zemljište ograditi i onemogućiti daljnji pristup. Uspostaviti nadzor (česte kontrole, kamere i slično) koji bi onemogućio daljnje odlaganje otpada na predmetnu lokaciju. Ukloniti otpad na propisani način.
2.	Nadzirati lokacije divljih odlagališta i lokacije na kojima je moguća pojava divljih odlagališta.
3.	Uspostaviti efikasnu službu komunalnog redarstva na području Općine.
4.	Naplaćivanje kazni za odlaganje otpada na za to nepredviđenom mjestu.

5. Provoditi redovite akcije čišćenja nepropisno odbačenog otpada u koje se uključuju stanovnici Općine. Stanovnici Općine koji se odazovu akciji nagrađuju se jednokratnim umanjnjem računa za komunalne usluge ili na drugi način.

Općina ima na svojim mrežnim stranicama, za sve korisnike, dostupan obrazac za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i evidentiranju lokacija odbačenog otpada.

Temeljem izvida komunalnog redarstva i po utvrđivanju vlasnika zemljišta na kojem se nalazi otpad, potrebno je provesti upravni postupak. Ukoliko je otpad na javnim površinama uklanjanje otpada obavlja Komunalna tvrtka na račun Općine.

Kako bi se podigla svijest o potrebi očuvanja okoliša, organizirati će se akcije čišćenja okoliša u suradnji s turističkom zajednicom, školama, dječjim vrtićima, udrugama i Komunalnom tvrtkom.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera sanacije lokacija onečišćenih otpadom odnosit će se na broj lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom u okoliš te na uložena sredstva u procese sanacije ukoliko se takve lokacije pojave.

9. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

9.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini

Za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog u 2015. godini potrebno je provesti mjere kojima bi se spriječio nastanak komunalnog otpada na području Općine.

Tablica 20. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini

Rd. br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Kućno kompostiranje	- nabava i distribucija kućnih kompostera - edukacija stanovnika Općina putem radionica i izrade informativnih materijala - podjela enzima za ubrzanje procesa kompostiranja građanima koji obavljaju kompostiranje u svojim domovima	Općina	2020., Kontinuirano
2.	Zelena javna nabava za ustanove i tijela javne vlasti	- kupnja proizvoda koji se mogu reciklirati, izbjegavati proizvode u jednokratnoj ambalaži, kupovati proizvode u povratnoj ambalaži ili kupovati proizvode u većim pakiranjima (koncentrati)	Općina	Kontinuirano

		<ul style="list-style-type: none"> - za ustanove/tvrtke koje kupuju vodu poticati kupovinu aparata za vodu (izmjena plastičnih boca s vodom) - stimuliranje kupovine ekološki prihvatljivijih proizvoda - provedba nacionalnog akcijskog plana za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2018. do 2020. godine na lokalnoj razini 		
3.	Općinski poticaji	<ul style="list-style-type: none"> - poticanje stanovnika Općine na korištenje platnenih pelena - poticanje djelatnosti prerade odbačenog namještaja - poticanje razmjene dobara u cilju poticanja ponovnog korištenja proizvoda - motiviranje organizatora događaja koji zakupljuju javne površine na korištenje biorazgradivih materijala (čaše, tanjuri i sl.), - organiziranje dijeljenja platnenih vrećica 	Općina	Kontinuirano
4.	Edukacija stanovništva	<ul style="list-style-type: none"> - educiranje stanovništva o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja (npr. obostrano kopiranje i printanje, prilikom kupovine proizvoda birati one s manje ambalaže, korištenje platnenih vrećica, kupovanje koncentrata proizvoda ...) - informiranje stanovnika Općine o negativnom utjecaju prekomjerne potrošnje PVC vrećica - educiranje vlasnika ugostiteljskih objekata o načinima smanjenja nastanka otpada - organiziranje informativno - edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane - poticanje stanovništva na kupnju proizvoda koji se mogu reciklirati izbjegavati proizvode u jednokratnoj ambalaži, kupovati proizvode u povratnoj ambalaži ili kupovati proizvode u većim pakiranjima - koncentрати - stimuliranje kupovine ekološki prihvatljivijih proizvoda 	Općina, Komunalna tvrtka, FZOEU	Kontinuirano
5.	Cjenik javne usluge prikupljanja MKO i BKO	- izraditi novi cjenik javne usluge prikupljanja MKO i BKO na način da se korisnika javne usluge dodatno potiče na smanjenje ukupne količine otpada te naplata odvoza otpada temeljem volumena predanog otpada (motivirajući cjenik)	Općina, Komunalna tvrtka	2018.
6.	Uspostava sustava doniranja hrane	- uključivanje Općine u kampanje RH kao i edukacija o doniranju hrane u sklopu edukacija građana o potrebi za smanjenjem nastajanja komunalnog otpada	Općina, RH	Kontinuirano
7.	Plan sprječavanja nastanka otpada	- ostale mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada u PGO RH (Poglavlje 9. navedenog PGO RH)	Općina, RH	Kontinuirano

Prihvatanjem navedenih mjera planira se postići smanjenje proizvodnje komunalnog otpada. Ciljna vrijednost smanjenja proizvodnje komunalnog otpada do 2022. godine određena je s 5%-tnim smanjenjem ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada u odnosu na 2015. godinu. Aktivnosti kojima se planira smanjenje proizvodnje komunalnog otpada su:

- edukacija stanovništva i gospodarskih subjekata o uporabi koncentriranih proizvoda
- edukacija o prednostima i načinima kompostiranja biootpada
- nabava i podjela kompostera stanovnicima koji iskažu interes za individualno kompostiranje
- edukacija stanovnika o uporabi proizvoda u reciklabilnoj ambalaži
- poticanje korištenja platnenih vrećica i platnenih dječjih pelena

Započeti s edukativnim aktivnostima organiziranjem predavanja, seminara i radionica te nastaviti s izradom tiskanih materijala, objavama na mrežnim stranicama i započeti s objavama putem ostalih medija. Također, Općina može:

- određenim aktima poticati mjere kojima je cilj smanjenje količina nastanka komunalnog otpada
- za ustanove i tijela javne vlasti uvesti koncept „zelene javne nabave“ koja se opisuje kao postupak pri kojem ustanove i javna tijela nastoje naručivati robu, usluge i radove koji tijekom svojeg životnog ciklusa imaju manji štetni učinak na okoliš od robe, usluga i radova s istom osnovnom funkcijom koje bi inače naručili
- organizirati dane razmjene dobara u cilju poticanja ponovnog korištenja proizvoda, odnosno smanjenja nastanka komunalnog otpada

Izradom novog cjenika javne usluge prikupljanja MKO i BKO potrebno je poticati stanovništvo na veće izdvajanje korisnih kategorija otpada iz MKO, poštujući načelo „onečišćivač plaća“. Cjenik je potrebno donijeti temeljem Uredbe.

Indikatori uspješnosti provedbe mjera koje imaju cilj smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada su:

- godišnje količine prikupljenog MKO
- godišnje količine prikupljenog reciklabilnog otpada
- redovite analize sastava MKO kako bi se dobio podatak o udjelu biorazgradivog otpada u MKO

9.1.1. Plan sprječavanja nastanka otpada

Prema ZOGO-u, sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere poduzete prije nego neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životnog vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje, te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima. U sklopu PGO RH za razdoblje 2017.-2022. godine izrađen je i Plan sprječavanja nastanka otpada. Sprječavanjem nastanka otpada postiže se smanjenje količina i toksičnosti otpada prije nego bilo koji drugi postupak uporabe ili zbrinjavanja uopće

postane opcija. Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš

U cilju sprječavanja nastanka otpada potiče se:

- međusobna suradnja, informiranje i razmjena znanja o sprječavanju nastanka otpada
- organiziranje tjedna sprječavanja nastanka otpada
- promoviranje Eko oznaka
- educiranje stanovnika i posebno gospodarskih subjekata na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane
- sudjelovanje u projektima za unaprjeđenje sustava sakupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane koji se provode od strane HAOP-a
- promoviranje i poticanje sustava doniranja hrane

U građevinarstvu je potrebno:

- uključiti se u projekte razmjena znanja o zelenoj i održivoj gradnji
- uključiti se u projekte uspostave sustava naknada za ponovno korištenje materijala od rušenja
- uključivanja građevnog otpada u burzu otpada

Općina će sudjelovati u uspostavi i koordinaciji mreže ponovne uporabe i u provedbi projekata ponovne uporabe i uspostavi centara ponovne uporabe, a čije smjernice za ponovnu uporabu objavljuje nadležno Ministarstvo.

9.1.2. Mjere za ostvarenje cilja sprječavanja nastanka otpada

Predložene mjere za sprječavanje nastanka otpada dane su u PGO RH. Mjere primjenjive za Općinu prikazane su tablicom u nastavku.

Tablica 21. Mjere za sprječavanje nastanka otpada prema PGO RH

Rd. br.	Mjera	Opis
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka građevnog otpada: - uvođenje poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja, - definiranje uvjeta koje mora zadovoljiti materijal od rušenja.
2.	Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada: - provođenje informacijskih kampanja koje uključuju izradu i promoviranje letaka i priručnika, - edukacija putem radionica i priprema edukacijskih materijala o načinu definiranja mjera i aktivnosti za sprječavanje nastanka biootpada.

3.	Promicanje održive gradnje	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka građevnog otpada u vidu edukacija o održivoj gradnji.
4.	Uspostava sustava doniranja hrane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada: - pokretanje kampanje s temom doniranja hrane.
5.	Organizacija komunikacijske kampanje za građane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka komunalnog otpada.
6.	Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka komunalnog otpada.
7.	Promicanje kućnog kompostiranja	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada.
8.	Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada i otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada.
9.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Sprječavanje nastanka komunalnog i EE otpada.

9.2. Mjere za ostvarenje Cilja 4. Kontinuiranog provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti

U svrhu ostvarivanja Cilja 4. **Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti** potrebno je provesti mjere u nastavku s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog sakupljanja otpada i ponovne uporabe, te sprječavanje odlaganja problematičnog otpada u MKO.

Za uspostavu održivog gospodarenja otpadom na području Općine sukladno PGO RH potrebno je nastaviti ulagati značajne napore u edukaciju stanovnika Općine, ali i svih ostalih sudionika u gospodarenju otpadom. Bez provedbe kvalitetnih izobrazno-informativnih programa neće biti moguće dostići ciljeve u gospodarenju otpadom koji su propisani do 2022. godine. JLS je dužna:

- o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio
- ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području

Potrebno je nastaviti educirati stanovništvo Općine putem edukacija, radionica, pisanih materijala, informirati putem mrežnih stranica Općine i Komunalne tvrtke o:

- načinima sprječavanja nastanka otpada
- potrebama i načinima odvojenog sakupljanja otpada na području Općine
- vrstama otpada koje stanovnici Općine mogu predavati u mobilnom reciklažnom dvorištu
- pravilnom postupanju s otpadom
- kućnom kompostiranju

- štetnosti problematičnog otpada i divljih odlagališta otpada po okoliš
- mjerama i akcijama koje se namjeravaju poduzeti kako bi se spriječilo nepropisno odlaganje otpada

Za edukacije je potrebno predvidjeti dinamiku akcija i potrebna sredstva za predavače i pisane materijale, odnosno potrebno je izraditi godišnji plan edukacije o gospodarenju otpadom. U suradnji s Komunalnom tvrtkom potrebno je:

- organizirati edukacije najmanje dva puta godišnje
- svake godine organizirati „Info punkt“ gdje će stanovnici Općine moći dobiti informacije o pravilnom postupanju s otpadom
- organizirati izlete i posjete Komunalnoj tvrtki za djecu u vrtićima i školama kako bi se i najmlađi stanovnici Općine educirali o postupanju s otpadom

Edukacije je potrebno provoditi i u suradnji s nevladinim udrugama za zaštitu okoliša.

U sklopu organiziranih edukacija o gospodarenju otpadom za stanovnike Općine moguće je urediti sustav motivacije stanovnika na način da im prisustvovanje na edukaciji jednokratno umanjuje cijenu odvoza MKO ili im prisustvovanjem na edukaciji Općina financira nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada.

MZOE, će izraditi i objaviti Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom koji će usmjeriti edukacijske aktivnosti na državnoj razini, a posljedično i na lokalnoj razini koje će provoditi aktivnosti predviđene spomenutim Programom te provesti nacionalnu kampanju na temu održivog gospodarenja otpadom.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera izobrazno-informativnih aktivnosti odnosile bi se na:

- broj godišnjih edukacija o gospodarenju otpadom na području Općine
- broj stanovnika Općine koji su prisustvovali edukaciji
- godišnja financijska sredstva od strane Općine i Komunalne tvrtke koja su uložena u izobrazno-informativne aktivnosti
- broj godišnjih objava u medijima vezano uz gospodarenje otpadom na području Općine (mrežna stranica Komunalne tvrtke i Općine, radio, televizija...)
- provedbu edukacijskih aktivnosti prema državnom Programu izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom

10. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

10.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

Za ostvarenje **Cilja 1.4. Odložiti manje od 25% komunalnog otpada** potrebno je provesti sve prethodno predložene mjere za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom. Provođenjem svih mjera za dostizanje ostalih ciljeva u gospodarenju otpadom na prostoru

Općine posljedično će se ostvariti i mjera za odlaganje manje od 25% proizvedenog komunalnog otpada.

Tablica 22. Mjere za ostvarenje Cilja 1.4. Odložiti manje od 25% komunalnog otpada

Rd. br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Mjere propisane Planom	- ostvarivanje svih ostalih mjera koje su propisane ovim Planom	Komunalna tvrtka, Općina	Kontinuirano
2.	Analiza otpada	- godišnja analiza sastava MKO	Komunalna tvrtka	Kontinuirano
3.	ŽCGO	- predaja otpada u CGO na kojem se odlažu minimalne količine predanog komunalnog otpada	Komunalna tvrtka	Kontinuirano

Praćenje udjela biorazgradivog otpada u MKO potrebno je kao mjera za smanjenje količina odloženog komunalnog otpada u segmentu procjene količina kućno kompostiranog otpada. Mjera uključuje kontinuirano obavljanje analiza sastava MKO s područja Općine od strane Komunalne tvrtke za potrebe praćenja ciljeva i određivanja udjela biorazgradive komponente u otpadu.

Poticajnom naknadom za smanjenje količine MKO koji se odlaže na odlagalištima, propisanom Uredbom poticati će se sve JLS u Republici Hrvatskoj, pa tako i Općina, na smanjenje količina MKO koji se odlaže na odlagalištu otpada.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana za cilj smanjenja odloženog komunalnog otpada odnosile bi se na:

- ukupne godišnje količine odvojeno prikupljenog otpada na području Općine
- analizu MKO s područja Općine kako bi se pratile količine otpada koji se kućno kompostira
- visinu poticajne naknade za smanjenje količine MKO koji se odlaže na odlagalištima

10.2. Mjere za ostvarenje Cilja 2.1. Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada unaprjeđenja sustava gospodarenja građevnim otpadom

Cilj u gospodarenju otpadom koji se tiče građevnog otpada nalaže do 2022. godine odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada. Za ostvarenje cilja potrebno je:

- predavati prikupljeni građevni otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje građevnim otpadom
- uspostaviti suradnju komunalnog redarstva sa inspekcijским službama kako bi se spriječilo poduzetnike koji se bave gradnjom i uređenjem građevina da nepravilno postupaju s građevnim otpadom (Općina može djelovati i putem svojih akata kako bi stimulirala/kontrolirala investitore i građevinske tvrtke na pravilno postupanje s građevnim otpadom)
- Općina će na svom području od vlasnika ili korisnika građevina u kojima se nalazi azbest pribaviti podatke o lokacijama na kojima se nalazi azbest (putem sredstava javnog priopćavanja ili na neki drugi način) te ih dostaviti FZOEU

Prema Odluci o implementaciji PGO RH, HAOP je zadužena za izradu akcijskog plana za odvojeno sakupljanje i recikliranje građevnog otpada kojim se planira unaprijeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom na razini RH te posljedično na lokalnoj razini Općine.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera sakupljanja građevinskog otpada od građana odnosile bi se na evidenciju sakupljenih godišnjih količina te vrste otpada.

10.3. Mjere za ostvarenje Cilja 2.2. i 2.3 Unaprijeđenja sustava gospodarenja otpadom ambalažom i ostalim posebnim kategorijama otpada

Za unaprijeđenje gospodarenja ostalim kategorijama otpada potrebno je:

- kontinuirano educirati stanovnike Općine o mogućnostima odvajanja otpada u mobilnom reciklažnom dvorištu i na kućnom pragu
- kontinuirano educirati stanovnike Općine o obvezi predavanja problematičnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta ili na mjestu kupnje proizvoda od kojeg nastaje opasan otpad sukladno zakonskim i podzakonskim propisima
- motivirati korisnike usluga Komunalne tvrtke cjenikom za predaju reciklabilnog otpada odvojeno od MKO

Za odvojeno prikupljanje posebne kategorije otpada – tekstila, potrebno je:

- unaprijediti sustav gospodarenja tom vrstom otpada i to na način suradnje sa privatnim tvrtkama i nevladinim udrugama koje su zainteresirane za prikupljanje tekstilnog otpada i otpadne obuće, bilo u svrhu oporabe i recikliranja ili u svrhu doniranja
- odrediti lokacije na kojima će se postaviti spremnici za prikupljanje otpadnog tekstila koji bi se postavili od strane koncesionara za tu vrstu otpada
- preuzimanje otpadnog tekstila iz navedenih spremnika od strane koncesionara uz vođenje propisne evidencije o količinama prikupljenog otpada

Po pitanju krupnog (glomaznog) otpada Općina će:

- u budućem razdoblju prikupljati krupni (glomazni) otpad na način koji je propisan Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BKO

Otpad koji nastaje određenom proizvodnom djelatnošću potrebno je propisno privremeno skladištiti do predaje takvog otpada ovlaštenoj osobi uz ispunjavanje prateće dokumentacije. U svrhu nadzora predaje proizvodnog otpada komunalno redarstvo može tražiti uvid u dokumentaciju za gospodarenje otpadom u gospodarskim subjektima (prateći listovi i ONTO očevidnici).

FZOEU je dužan davatelju javne usluge nadoknaditi troškove odvojenog prikupljanja i obrade reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se pretežito sastoje od otpadne ambalaže (otpadnog papira, otpadne plastike, otpadnog metala i otpadnog stakla) na način propisan posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje otpadom ambalažom sukladno Uredbi.

Prema Odluci o implementaciji PGO RH, Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša zaduženo je za izradu Akcijskog plana za korištenje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na pogodnim površinama kojim se planira unaprijediti sustav gospodarenja otpadnim

muljem na državnoj, ali i lokalnoj razini. Istom Odlukom predviđa se izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest čiji je nositelj JP(R)S dok je JLS nadležna za prikupljanje podataka o lokacijama na kojima se nalazi azbest koje je u obvezi dostaviti FZOEU.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera sakupljanja ostalih kategorija otpada od građana odnosile bi se na evidenciju sakupljenih godišnjih količina tih vrsta otpada.

10.4. Mjere za ostvarenje Cilja 5. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom

Za ostvarivanje cilja 5. **Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom** potrebno je provesti mjere opisane u nastavku.

- Služba komunalnog redarstva – potrebno je kontinuirano educirati komunalno redarstvo, odnosno upoznati komunalno redarstvo sa zakonskom i podzakonskom regulativom o gospodarenju otpadom. Za ispomoc komunalnim redarima, a u razdobljima kada se očekuje veći komunalni nered, privremeno zaposliti „komunalne izvidnike“ koji obavljaju manje složene poslove izvida i na terenu djeluju preventivno. Komunalni izvidnici mogu biti studenti koje općina stipendira. Prethodno ih je potrebno jednokratno educirati o osnovama gospodarenja komunalnim otpadom i o komunalnom redu u Općini.
- Poboľjšati evidenciju o sakupljenim vrstama otpada kako bi se mogli pratiti trendovi i propisivati potrebne korektivne mjere u cilju dostizanja ciljeva.

Indikatori uspješnosti provedbe mjera nadzora nad gospodarenjem otpadom odnosile bi se na:

- broj lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom
- broj dojava stanovnika o nepropisnom gospodarenju otpadom na području Općine
- praćenje rada službe komunalnog redarstva u pogledu gospodarenja otpadom na prostoru Općine
- analiza sastava MKO
- praćenja udjela biorazgradivog otpada u MKO

10.5. Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om

ZOGO-om su propisane obveze JLS u pogledu gospodarenja otpadom. Tablicom u nastavku prikazane su obveze Općine i mjere ispunjenja tih obveza.

Tablica 23. Obveze JLS prema ZOGO-u i mjere ispunjenja obveza

Rd. br.	JLS je sukladno ZOGO-u dužna osigurati:	Status i mjere ispunjenja obveza
1.	Javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurana je javna usluga prikupljanja MKO. • Javna usluga prikupljanja biootpada nije osigurana. • Potrebno je uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja biootpada.

2.	Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Odvojeno se ne prikupljaju plastika, staklo, papir i karton, tekstil i krupni (glomazni) otpad. • Uspostaviti će se odvojeno prikupljanje korisnih kategorija otpada. • Krupni (glomazni) otpad je potrebno jednom godišnje sakupljati i na lokaciji korisnika javne usluge.
3.	Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO-u te uklanjanje tako odbačenog otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Na području Općine ne postoje lokacije onečišćene nepropisno odbačenim otpadom u okoliš koje je potrebno sanirati. • Za sve novonastale lokacije (ukoliko se pojave) na kojima je otpad nepropisno odbačen u okoliš, potrebno je u što kraćem roku pokrenuti postupak sanacije.
4.	Provedbu PGO RH	<ul style="list-style-type: none"> • PGO RH će se provoditi nakon što se na općinski Plan za razdoblje 2018.-2023. godine donese suglasnost županijskog nadležnog tijela.
5.	Donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS	<ul style="list-style-type: none"> • Plan će se za razdoblje 2018.-2023. godine donijeti na općinskom vijeću nakon što se na navedeni Plan donese suglasnost županijskog nadležnog tijela. • Nakon donošenja Plana krenuti će se s provedbom istog.
6.	Provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području	<ul style="list-style-type: none"> • Općina će u suradnji s Komunalnom tvrtkom provoditi intenzivnu edukaciju stanovništva kako bi se dostigli planirani ciljevi u gospodarenju otpadom.
7.	Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Općina će u suradnji s Komunalnom tvrtkom na svom području provoditi akcije prikupljanja otpada.
8.	Postavljanje odgovarajućeg broja spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Općina će pristupiti nabavi novih spremnika i vrećica za odvojeno prikupljanje otpada sustavom „od vrata do vrata“ ukoliko se bude ukazala potreba za novom komunalnom opremom kako bi se postigli planirani ciljevi gospodarenja otpadom.
9.	Funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta (stalno i mobilno)	<ul style="list-style-type: none"> • Općina nije u obvezi (prema ZOGO-u) izgraditi reciklažno dvorište. • Općina će nabaviti mobilno reciklažno dvorište.
10.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad.	<ul style="list-style-type: none"> • Općina nije na svom području izgradila reciklažno dvorište za građevni otpad. • Prikupljeni građevni otpad predavati će se osobi ovlaštenoj za gospodarenje građevnim otpadom.
11.	Obavješćavanje kućanstva o lokaciji i izmjeni lokacije mobilnog reciklažnog dvorišta spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Svaka promjena lokacije mobilnog reciklažnog dvorišta i spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na javnim površinama biti će pravovremeno objavljeno putem medija (internet, televizija, pisani materijali...).
12.	Prostorno-planskom dokumentacijom odrediti građevine za gospodarenje otpadom	<ul style="list-style-type: none"> • Općina nije odredila prostorno-planskom dokumentacijom građevine za gospodarenje otpadom.

13.	Donošenje ODLUKE o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BKO	<ul style="list-style-type: none"> Općina je donijela Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BKO u skladu s Uredbom.
14.	Donošenje godišnjih izvješća o uklanjanju odbačenog otpada i odluke o provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za njegovo uklanjanje	<ul style="list-style-type: none"> Općina će donositi godišnja izvješća o uklanjanju odbačenog otpada i Odluku o provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za njegovo uklanjanje.

U pogledu izvršavanja obveza JLS propisanih ZOGO-om, Općina će:

- unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja otpada „od vrata do vrata“
- nabaviti i kontinuirano pružati uslugu mobilnog reciklažnog dvorišta
- predavati građevni otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada
- u budućem planskom razdoblju prikupljati krupni (glomazni) otpad na način koji je propisan Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BKO
- sve informacije vezane uz promjenu lokacije mobilnog reciklažnog dvorišta i lokaciju spremnika za odvojeno prikupljanje otpada pravovremeno objavljivati na svojim mrežnim stranicama, ali i putem pisanih obavijesti uz račune javne usluge prikupljanja MKO u suradnji s Komunalnom tvrtkom
- u budućem planskom razdoblju provoditi intenzivne edukacije stanovništva o načinu gospodarenja otpadom na području Općine kako bi se dostigli nacionalni ciljevi gospodarenja otpadom
- u suradnji s Komunalnom tvrtkom uspostaviti javnu uslugu prikupljanja BKO na način odvojenog prikupljanja biootpada
- uspostaviti odvojeno prikupljanje papira i kartona kao biorazgradive komponente komunalnog otpada
- nastaviti s nadgledanjem prostora Općine s ciljem sprječavanja nepropisno odloženog otpada u okoliš
- putem komunalnog redarstva dodatno educirati građane u pogledu sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš
- donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada
- obavljati godišnje dužnosti propisane ZOGO-om u vidu dostave izvješća o provedbi Plana i godišnjeg izvješća o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera za sprječavanje odbacivanja otpada

Pravna i fizička osoba - obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost Općine. Potrebno je organizirati akcije prikupljanja baterija, starih lijekova, EE otpada i ostalih vrsta problematičnog otpada kako bi se i kroz akcije korisnici educirali o štetnosti problematičnog otpada, ukoliko se ne izdvoji iz komunalnog otpada.

Zaključno, provedbom svih mjera za dostizanje ciljeva iz PGO RH, Općina bi posljedično ostvarila i izvršenje obveza propisanih ZOGO-om.

11. MJERE PRIKUPLJANJA MKO I BKO

Općina na svom području ima osiguranu javnu uslugu prikupljanja MKO te se posebne mjere za tu kategoriju otpada (osim već propisanih) neće određivati. Provođenjem svih ostalih mjera i poštivanjem zakonske regulative posljedično će doći do unaprjeđenja javne usluge prikupljanja MKO.

Temeljem izmjena i dopuna ZOGO-a potrebno je otpad odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

Nastavno na te izmjene i dopune, prije planiranja novih postupaka u gospodarenju otpadom, kao i gradnje komunalne infrastrukture za gospodarenje komunalnim otpadom treba izraditi i analizu troškova i dobitka, kao i analizu opterećenja okoliša (emisije u zrak i sl.):

11.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada

Za ostvarenje **Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada** potrebno je provesti mjere u nastavku.

Tablica 24. Mjere za ostvarenje Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada

Rd. br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Nabava komunalne opreme za odvojeno prikupljanje biootpada	- nabava novih spremnika i ostale komunalne opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada - nabava novih vozila za prikupljanje biootpada	Komunalna tvrtka, Općina	2018., 2019., 2020.
2.	Edukacija stanovništva	- organizacija radionica, predavanja, seminara o odvojenom prikupljanju biootpada na području Općine	Komunalna tvrtka, Općina	Kontinuirano
3.	Analiza sastava MKO	- godišnja analiza sastava MKO	Komunalna tvrtka	Kontinuirano

Prethodno spomenutim mjerama za cilj smanjenja nastanka komunalnog otpada poticati će se stanovništvo na kućno kompostiranje na privatnim površinama ili pomoću kompostera, dok će se gospodarenje biootpadom na području Općine odvijati prema novom sustavu odvojenog sakupljanja biootpada. Za dostizanje cilja odvojenog prikupljanja biootpada Općina mora u suradnji s Komunalnom tvrtkom:

- izrađivati godišnje analize sastava MKO
- ustrojiti sustav odvojenog prikupljanja biootpada (na temelju godišnjih analiza sastava MKO)

- pristupiti nabavi nove komunalne opreme za prikupljanje biootpada i to prvenstveno spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada te komunalnih vozila
- uskladiti plan odvoza biootpada s dosadašnjim sustavom gospodarenja otpadom na području Općine
- provoditi intenzivnu edukaciju stanovnika Općine, ali i gospodarskih subjekata, o odvojenom prikupljanju biootpada na području Općine te o kompostiranju BKO putem radionica, seminara, tiskanih edukativnih materijala i putem medija
- motivirati stanovnike Općine na izdvajanje biootpada iz MKO cjenikom javne usluge prikupljanja MKO

Ovakav način gospodarenja biootpadom zahtjeva dodatna financijska ulaganja za nabavu dodatne komunalne opreme kao i intenzivnu edukaciju građana o načinu gospodarenja biootpadom na području Općine, ali i određeni period prilagodbe za stanovnike Općine na novi sustav gospodarenja biootpadom.

Što se tiče biorazgradivog otpada, njegov udio u MKO će se ubuduće smanjivati jer će se na području Općine dodatno poticati kućno kompostiranje.

Spomenutim mjerama i aktivnostima poboljšali bi se sadašnji rezultati i u konačnici, kroz određeno vrijeme, ostvario bi se cilj odvojenog sakupljanja 40% mase ukupno proizvedenog biootpada koji je sastavni dio MKO.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana za cilj odvojeno prikupljenog biootpada odnosit će se na godišnje količine odvojeno prikupljenog biootpada te na analize sastava MKO prikupljenog s područja Općine.

12. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

12.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada

Za ostvarenje **Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal i dr.)** u predstojećem planskom razdoblju potrebno je uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja otpada iz komunalnog otpada, prvenstveno kroz nabavu opreme, edukaciju i informiranje svih dionika sustava te revizijom sustava naplate javne usluge prikupljanja MKO i BKO na način da se usluga prikupljanja i obrade naplaćuje po količini predanog otpada.

Temeljem izmjena i dopuna ZOGO-a potrebno je otpad odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

Tablica 25. Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada

Rd. br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Nabava komunalne opreme za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla, biootpada i MKO	- nabava novih čipiranih spremnika za MKO - nabava spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada - nabava i postavljanje spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila - nabava novih spremnika i vrećica za uspostavu sustava odvojenog prikupljanja komunalnog otpada	Komunalna tvrtka, Općina	2018., 2019., 2020.
3.	Nabaviti mobilno reciklažno dvorište	- nabaviti i kontinuirano pružati uslugu mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina, Komunalna tvrtka,	2019.
4.	Edukacija	- edukacija stanovništva na temu odvajanja otpada na kućnom pragu, predaji otpada u mobilnom reciklažnom dvorištu	Općina Komunalna tvrtka	Kontinuirano
5.	Izrada Cjenika javne usluge prikupljanja MKO i BKO sukladno Uredbi	- izraditi novi cjenik javne usluge prikupljanja MKO i BKO na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje korisnog otpada iz komunalnog otpada	Općina, Komunalna tvrtka	2018.
6.	Uspostava učinkovite službe Komunalnog redarstva	- revidirati postojeću Odluku o komunalnom redu, posebno u djelu koji se tiče otpada - nadgledati postupanje s komunalnim otpadom na području Općine od strane komunalnih redara / izvidnika	Općina	2018., Kontinuirano
7.	Vođenje detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog komunalnog otpada	- Komunalna tvrtka mora uspostaviti i koristiti digitalnu evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu - Komunalna tvrtka mora na godišnjoj razini izvršiti prijavu komunalnog otpada u ROO - uspostaviti godišnju evidenciju o količinama otpadne ambalaže koju prikupljaju drugi ovlaštene sakupljači s područja Općine	Komunalna tvrtka, HAOP, Općina	Kontinuirano
8.	Analiza sastava MKO	- Komunalna tvrtka mora godišnje izrađivati analizu sastava MKO koji potječe s područja pružanja javne usluge prikupljanja MKO	Općina, Komunalna tvrtka	Kontinuirano
9.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	- organizirati akcije prikupljanja otpada	Komunalna tvrtka, Općina, pravne i fizičke osobe	Kontinuirano - godišnje

Radi povećanja godišnjih količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada na području Općine potrebno je uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja otpada.

Općina će u suradnji s Komunalnom tvrtkom:

- za sve korisnike javne usluge planirati nabavu spremnika za MKO koji će biti označeni s oznakom-čipom
- svaki odvoz spremnika evidentirati kao odvoz određene količine MKO za koju se plaća javna usluga odvoza MKO
- uspostaviti odvojeno prikupljanje korisnih kategorija otpada i to: papira i kartona, staklene, plastične, metalne i tetrapak ambalaže, tekstila i krupnog (glomaznog) otpada

Mjere potrebne za dostizanje cilja su:

- postaviti spremnike za odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila
- izraditi novi cjenik javne usluge prikupljanja MKO i BKO koji će poticati stanovnike Općine na odvajanje otpada na način obračuna srazmjerno količini predanog otpada
- uspostaviti efikasnu službu komunalnog redarstva koja bi, između ostalog, nadgledala gospodarenje otpadom na području Općine
- kontinuirano educirati službu komunalnog redarstva
- nabaviti i kontinuirano pružati uslugu mobilnog reciklažnog dvorišta
- o zaprimljenom otpadu voditi zakonom predviđenu dokumentaciju
- kontinuirano educirati sve dionike sustava gospodarenja otpadom
- u budućem planskom razdoblju prikupljati krupni (glomazni) otpad na način propisan Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BKO
- voditi točnu evidenciju o količinama i vrstama sakupljenog otpada s područja Općine te takve podatke godišnje prijavljivati u ROO

Odlukom o implementaciji PGO RH definirane su određene aktivnosti na državnoj razini u kojima bi Općina izravno ili neizravno sudjelovala. Općina će sudjelovati u uspostavi sustava ponude i potražnje otpada („burza otpada“) na razini RH te će težiti zadovoljenju tehnoloških zahtjeva kojima mora udovoljavati određena vrsta otpada da bi bila prihvatljiva za recikliranje.

Općina će izrađivati godišnje akcijske planove u postupanju s komunalnim otpadom.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana za cilj odvojeno prikupljenog komunalnog otpada odnosile bi se na:

- količine odvojeno prikupljenih korisnih kategorija otpada
- količine ukupno proizvedenog komunalnog otpada
- broj održanih edukacija o gospodarenju otpadom na području Općine s brojem stanovnika Općine koji su prisustvovali edukaciji
- broj i uspješnost provedbi akcija sakupljanja otpada
- izvješća o radu službe komunalnog redarstva u pogledu gospodarenja otpadom na prostoru Općine

13. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Popis važnih projekata za provedbu ovog Plana i dostizanje ciljeva prikazan je tablicom u nastavku.

Tablica 26. Popis projekata važnih za provedbu Plana prema PGO RH

Rd. br.	Popis projekata važnih za provedbu Plana – RH	Popis projekata važnih za provedbu Plana - Općina
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
2.	Unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom	Komunalna tvrtka koristiti će e-ONTO očevidnike
3.	Nabava i podjela kućnih kompostera	Nabava i podjela kućnih kompostera
4.	Nabava komunalne opreme za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike	Nabava nove komunalne opreme – spremnici i vozila
5.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirnica)	-
6.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostana)	-
7.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
8.	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom	-
9.	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest	Općina će od korisnika ili vlasnika građevina prikupiti podatke o lokacijama na kojima se nalazi azbest te ih dostaviti FZOEU
10.	Izgradnja reciklažnih dvorišta za građevni otpad	Predavati građevni otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje građevnim otpadom
11.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	Sanacija lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom u okoliš
12.	Sanacija „crnih točaka“	-

14. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom je od interesa za RH. Gospodarenje otpadom osiguravaju Vlada RH i MZOE propisivanjem mjera gospodarenja otpadom. Provedbena tijela na državnoj razini su HAOP i FZOEU. JLS i JP(R)S dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više JLS i JP(R)S mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

MZOE je nadležno za rješavanje o zahtjevima za dozvolu za gospodarenje otpadom koji se odnose na opasni otpad te za termičku obradu otpada, rješavanje zahtjeva za izdavanje suglasnosti za sklapanje ugovora s FZOEU-om za pružanje usluge obrade određene posebne kategorije otpada, vođenje očevidnika obavljanja djelatnosti iz gospodarenja otpadom te očevidnika uvoznika i izvoznika otpada te očevidnika laboratorija, nusproizvoda i ukidanja statusa otpada, rješavanje zahtjeva za izvoz odnosno uvoz otpada, izdavanje odobrenja za rad organizacije, provođenje nadzora (inspekcijski i upravni), objavljivanje javnih poziva za sufinanciranje projekata sanacije divljih i neusklađenih odlagališta.

FZOEU je nadležan za obračun i naplatu propisanih naknada, vođenje Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada, financiranje i sufinanciranje projekata u području gospodarenja otpadom, upravljanje sustavom sakupljanja i obrade određenih posebnih kategorija otpada te rješavanje zahtjeva za samostalno ispunjavanje pojedinačnog cilja za određenu posebnu kategoriju otpada.

HAOP je nadležna za razvoj i vođenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom, izradu propisanih izvješća o gospodarenju otpadom, razvoj i vođenje Registra djelatnosti gospodarenja otpadom i Elektroničkog očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO).

JP(R)S su nadležne za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s JLS, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju CGO-om (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu MKO i otpada koji preostaje nakon obrade MKO, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno MZOE, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom JLS s PGO RH.

JLS su dužne i nadležne za:

- osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada,
- uspostavu reciklažnih dvorišta
- provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš,
- uklanjanje u okoliš odbačenog otpada,
- davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada,
- planiranje lokacija građevina za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja,
- provedbu izobrazbo-informativnih aktivnosti,
- provedbu obveza propisanih PGO RH,
- izraditi Plan gospodarenja otpadom JLS u skladu sa PGO RH.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu JP(R)S i JLS obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja MKO i BKO. Upravljaču radom CGO, sortirnice i reciklažnog centra.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom) mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpadom, oporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija.

Služba za komunalni red JLS je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja JLS i ostale utvrđene mjere) i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

14.1. Financijska sredstva za provedbu Plana

Općina je dužna osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Sredstva za provedbu ovog Plana potrebno je osigurati iz:

- vlastitih sredstava Općine,
- FZOEU,
- MZOE,
- strukturnih i investicijskih fondova EU namijenjenih zaštiti okoliša - Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020., prioritetna os 6 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti (6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve, 6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta),
- privatnih izvora - privatna ulaganja u sve vrste obrade otpada (javnoprivatno partnerstvo, koncesije i dr.),
- kredita banaka: Svjetska banka, Europska banka za razvoj, Europska investicijska banka, itd.,
- iz drugih izvora.

Okvirni troškovi izgradnje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prikazani su tablicom u nastavku.

Tablica 27. Okvirni troškovi izgradnje sustava gospodarenja komunalnim otpadom (nije uračunat PDV)

Vrsta troška	Okvirna ukupna cijena troška	Vrijeme troška
Nabava kompostera	oko 80.000,00 kn	2018., 2019. god.
Nabava komunalne opreme - spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	oko 320.000,00 kn	2018., 2019., 2020. god.
Godišnje analize otpada	oko 18.000,00 kn	2018., 2019., 2020., 2021., 2022., 2023.
Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	oko 110.000,00 kn	2018., 2019. god.
Edukacija	oko 15.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano
Akcije prikupljanja otpada	oko 10.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano
Godišnji plan edukacije	oko 10.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano
Konzultantske usluge	oko 100.000,00 kn	Kontinuirano

15. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Rokovi i nositelji izvršenja mjera danim Planom za razdoblje 2017. - 2022. godine prikazani su tablicom u nastavku.

Tablica 28. Mjere, nositelji i rokovi izvršenja mjera danim Planom

Mjera	Nositelji	Godina					
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada	Općina	+	+	+	+	+	+
Godišnje analize sastava MKO	Općina, Komunalna tvrtka	+	+	+	+	+	+
Povećanje količina odvojeno prikupljenih korisnih kategorija otpada (nabava komunalne opreme i vozila)	Općina, Komunalna tvrtka	+	+	+	+	+	+
Unaprjeđenje sustava odvojenog prikupljanja otpada „od vrata do vrata“ za sve stanovnike Općine	Općina, Komunalna tvrtka	-	+	+	+	+	+
Izdvajanje problematičnog otpada iz MKO (korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta)	Općina, Komunalna tvrtka	-	+	+	+	+	+
Sanacija lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom u okoliš	Općina	-	+	+	+	+	+
Smanjenje količina nepropisno odbačenog otpada na javnim i privatnim površinama	Općina	-	+	+	+	+	+
Uspostava kvalitetne službe komunalnog redarstva	Općina	-	+	+	+	+	+
Edukacija stanovništva o gospodarenju otpadom	Općina, Komunalna tvrtka	-	+	+	+	+	+
Organiziranje akcija prikupljanja otpada	Općina, Komunalna tvrtka, pravne i fizičke osobe	-	+	+	+	+	+
Provedba zelene javne nabave	Općina, tijela javne vlasti, ustanove	-	+	+	+	+	+
Evidencija količina i vrsta otpada sakupljenog s prostora Općine	Općina, Komunalna tvrtka, gospodarski subjekti	-	+	+	+	+	+

16. ZAKLJUČAK

Člankom 18. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/15, 78/15 i 12/18) navedeno je da:

(1) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u skladu sa svojim nadležnostima, potiču djelatnosti i aktivnosti u svezi sa zaštitom okoliša koje sprječavaju ili smanjuju onečišćavanje okoliša, kao i zahvate u okoliš koji smanjuju uporabu tvari, sirovina i energije, te manje onečišćuju okoliš ili ga iskorištavaju u dopuštenim granicama.

*(2) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi, općine i pravne osobe s javnim ovlastima u području zaštite okoliša dužni su poticati **informiranje, izobrazbu i poučavanje javnosti** o zaštiti okoliša i održivom razvitku i utjecati na razvijanje svijesti o zaštiti okoliša u cjelini.*

Sustav gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, pa tako i u Općini, u smislu postizanja zadanih ciljeva, je zahtjevan. U narednom će razdoblju biti potrebna ulaganja u komunalnu infrastrukturu za gospodarenje komunalnim otpadom, opremu i vozila.

Ovisno o svojoj specifičnosti, Općina mora razvijati sustav koji će financijski i okolišno biti najoptimalniji. Sustav gospodarenja otpadom je potrebno razvijati u komunikaciji sa javnošću jer je njihova uloga kao korisnika javne usluge značajna.

Donošenjem novog cjenika javne usluge prikupljanja MKO i BKO sukladno Uredbi, donošenjem nove Odluke o komunalnom redu usklađene sa Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BKO, uspostavom učinkovite službe komunalnog redarstva, nabavom i pružanjem kontinuirane usluge mobilnog reciklažnog dvorišta, nabavom i podjelom kućnih kompostera, nabavom i distribucijom nove komunalne opreme i vozila za odvojeno prikupljanje otpada te provođenjem edukacijskih aktivnosti motiviralo bi se stanovnike Općine na veće izdvajanje korisnog otpada iz MKO. Za postupanje sa BKO treba planirati sustav temeljem podataka iz analize udjela BKO u MKO jer je za pretpostaviti da je u Općini udio BKO u MKO vrlo mali, a aktivnosti u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom temeljem ZOGO-a trebaju biti okolišno i financijski prihvatljivi-

O postignutim rezultatima u ispunjenju ciljeva, Općina donosi Izvješće o provedbi Plana. Izvješće se dostavlja nadležnom županijskom uredu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Navedeno Izvješće objavljuje se u službenom glasilu.

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u službenom glasilu.

Klasa: _____

Ur.br.: _____

Općina, _____ 2018. god.

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA

17. DODATAK

17.1. Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati (Dodatak IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 117/17))

NAZIV	VRSTA	OPIS
Problematični otpad	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koje sadrže opasne tvar koji sadrže opasne tvari
	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 10 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klotoflorouglijike
	20 01 26*	ulja i masti koja nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tinte, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* i 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	
20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari	
Otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metali
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad

Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29*
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33*
Električna i elektronička	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*
Građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
Ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

¹ odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.